

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NR. 26

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1973 METŲ BIRŽELIO - JUNE 26

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

69-TIEJI METAI

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$7.00
pusiui metų - 6 months .. \$4.00

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1966

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

L. Brežnevo-Nixono „politturgus“ pasibaigė

Abu partneriai daug kartų linksniavo žodį „taika“ ir sutarė daug naujų biznių. Bet — jokios kalbos apie sovietinės diktatūros sušvelnėjimą, apie laisvę pavergtiesiems ir pačių rusų žmonėms.

Praeitą sekmadienį apie dešimt dienų trukęs Sovietų Sąjungos komunistų vadovo Leonido Brežnevo ir JAV prezidento Richardo Nixono politinis turgus pasibaigė. Pirmadienį Brežnevas išskrido į Paryžių, kur numatyti pasitarimai su Prancūzijos prezidentu Pompidou. Iš ten grįš į Maskvą.

Čia pritrūktų net laikraščio popierio aprašinėti visai Brežnevo viešnagai nuo Washingtono, Camp David ligi prez. Nixono dvoro San Clemente, Kalifornijoje, — kiek kur buvo išgerta vodkos, scotch'o ir šampano bei prispaudyta rankų. Svarbesni yra šio „biznio“ esami ar numatomi rezultatai. O tai rodo šiuos dvi „didžiųjų galvų“ pareiškimai ir pasirašytos sutartys.

Savo šio vizito įspūdžius ir susitikimo su prez. Nixonu reikšmę L. Brežnevas nupasakojo sekmadienio vakare per televiziją pasakytoje 47 minučių kalboje, kurios pagrindinės mintys yra tokios:

Jis perduodas geriausias linkėjimus amerikiečiams nuo milijonų Sovietijos žmonių, kurie su viltimi žiūri į gerėjančius JAV ir Sovietų S-gos santykius ir pastovios taikos galimybes.

Jis esąs labai patenkintas pasitarimu atmosfera ir pasiektais rezultatais. Brežnevas priminė bendradarbiavimą su JAV antrojo didžiojo karo metu, po to sekusi „šaltųjų karo“ ir pareiškė viltį, kad dabar abiejų šalių santykiai įstatyti į naujus būgnus, kurie vėsia ir ilgalaikę taiką visos žmonijos naudai.

Jis ypač pabrėžė didelę svarbą pasirašyto bendro pareiškimo, kuriuo pasižadama vengti atominio karo tarp JAV ir Sovietų S-gos, o taip pat neleisti jam iškilti ir tarp kitų valstybių.

Toliau jis atkreipė dėmesį į ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo naudą abiem šalims, išdrįsdamas pripažinti, kad ekonominėje srityje Sov. S-gai dar vis „kači ko“ trūkavo.

„Šaltasis karas“ jau esąs atgavęs savo laiką, ir pagerėję sovietų - amerikiečių ryšiai turėsia teigiamą poveikio taikai užtikrinti Europoje, Azijoje, Afrikoje ir Pietų Amerikoje. Jis išskirtinai pabrėžė norą taiką grąžinti Artimuosiuose Rytuose. Be to, šia proga priminė, ir kiek Sovietų S-ga buvo nukentėjusi per paskutinįjį

karą ir kokią pažangą ji yra padariusi.

Aplamai, visa Brežnevo kalba sukosi apie taiką ir dar kartą taiką, kurią ir prezidentas Nixonas daug kartų savo kalbose linksniavo.

Brežnevas dar patvirtino, kad prez. Nixoną esąs pakvietęs bent po 8 mėnesių atsilankyti į Maskvą, kur čia pradėtas santykių atšildymas būtų dar toliau tęsimas.

Atsisveikinimo kalboje prez. Nixonas dar kartą pareiškė savo tikėjimą, kad dabar artėjanti „taikos era“ visai žmonijai ir paminėjo pasirašytą sutartį reikšmę.

Brežnevo vizito metu buvo pasirašytos 9 sutartys. Be jau minėtos pasižadėjimo visais būdais vengti tarpusavio ir kitur galinčio iškilti atominio karo, buvo susitarta transporto, žemės ūkio, okeonografijos, kultūros ir mokslo mainų, mokesčių, atominės energijos, prekybos plėtimo ir civilinės aviacijos klausimais.

Neabejotina, kad tokios JAV ir Sovietų S-gos ekonominės ir politinės sužadėtuovės gali turėti didelės tarptautinės reikšmės. Bet mažesnės valstybės į jas žiūri ir su įtarimu bei jaučiamu būkstavimu.

Prancūzijos politiniai korespondentai reiškia būkstavimą, kad tai nebūtų dviejų didžiųjų galybių susitarimas pasidalinti pasaulį mažųjų sąskaiton ir net Europos saugumo pardavimas. Šių politinių sužadėtuovių išklaidomis ypač nepatenkinti Raudonoji Kinija, kuri žiūri sovietų pastangas užsitikrinti buržuazijos paramą galimam konflikte su Kinija.

Sovietų komunistinės diktatūros stiprinime nemato jokių šviesių vilčių ir sovietų pavergtosios tautos, nes nei susitarimuose, nei kalbose nebuvo girdėti jokio žodžio apie pavergtiesiems laisvės grąžinimą, apie diktatūrinio režimo sušvelnimą, bent sovietinių kalėjimų pravėdinimą...

Virš šio politinio turgaus palapinės plėvėsavo „amžinosios taikos“ vėliava plačiosios publikos akims pažavėti, o jos viduje tevyko tik mainų prekyba, kurios pelnas paaiškės dar vėliau.

Biznierių „taikos“ žodžiai mūsų per daug dar nežavi. Mes labiau gerėtumės, girdėdami šūkį: taika, laisvė pavergtiesiems ir teisingumas!

Sovietų Sąjungos komunistų vadovas Leonidas Brežnevas (kairėje) ir JAV prezidentas Nixonas politinio turgaus pertraukos metu. Brežnevas demonstruoja spaudos ir televizijos atstovams iš Nixono gautą dovaną sportinę „fufaiką“. Gal tuo nori įtikinti naivius amerikiečius, kad buržuaziniame drabužyje ir sovietinis komunistas jau suburžuazėjo ir nesąs pavojingas demokratijai...

Juo toliau į mišką tuo daugiau medžių

Jau keli asmenys yra nužudyti dėl angliakasių vado Joblonskio nužudymo. Šiom dienom nuteistas dar vienas gana žymus unijos vadovybės narys.

Prokuroras savo, kad numatoma suimti dar vieną asmenį. Jis nesako, kas tas asmuo yra, bet galima spėti, kad tai bus kuris iš senosios angliakasių unijos vadovybės narių.

Bylos metu buvo užuominu, kurios su Jablonskio nužudymu siejo ir buvusį unijos vadą Boyle. Jablonskis su juo varžėsi dėl unijos prezidento vietos.

Airijos prezidentas protestantas

Katalikiškoji Airija išrinko prezidentu protestantą Erskine Childers. Tikimasi, kad jis padės sušvelninti ir kataliku-protestantų santykius Š. Airijoje.

Naujojo prezidento motiną yra bostonietė. Jo tėvą nužudė angliai, nes jis slapstytai atveždavo ginklų airių pogrindžio armijai — IRA.

Buvęs 57 metus prezidentu kovų dėl Airijos nepriklausomybės vadas De Valera, dabar 90 metų amžiaus, ir beveik aklas, dalyvavo naujojo prezidento inauguracijoje. Dabar jis gyvena Dublino senelių namuose.

Streikuoja vieni prieš, kiti už

Cilėje prieš valdžią vieną dieną sustreikavo gydytojai, inžinieriai ir kiti profesionalai bei žemės ūkio darbininkai, tuo reikšdami pritarimą jau seniai streikuojantiems vario kasyklų darbininkams ir pasisakydami prieš valdžios politiką.

Darbo unijų federacija, kuriai vadovauja socialistai ir komunistai, paskelbė irgi streiką, bet tuo paremdami vyriausybę.

Watergate „teatras“ tęsiamas

Dėl Nixono-Brežnevo pasitarimų senato komiteto vykdomas Watergate skandalo tyrinėjimas buvo nutrauktas visa savaitė. Pirmadienį jis vėl pradėtas ir tęsiamas bei transliuojamas per televiziją.

Dabar apklausinėjamas svarbiausias liudininkas — buvęs prez. Nixono vyriausias teisės patarėjas Dean.

Didelė nelaimė New Orleanse

Sekmadienį New Orleans mieste antrame aukšte buvusioje smuklėje kilo gaisras. Žuvo 28 asmenys ir 15 yra sužeisti.

Manoma, kad smuklę gavo zolino bomba padegė pora vaikėzų, kuriems nedavė gerti.

Jų atsakymas į kainų kontrolę

Kaip jau rašėme, prezidentas įšaldė prekių kainas, bet tas įsakymas neliečia ūkininkų: jie savo neapdirbtus gaminius gali parduoti už bet kokią kainą.

Kai kurios žemės ūkio produktų apdirbančios įmonės jau a'isakė priimti užsakymus, teisindamosi, kad jos parduodamos apdirbtus produktus už nustatytą kainą, turinčios nuostolių. Jos reikalauja, kad ir ūkininkai negalėtų kainų kelti.

Tarėsi Brandtas su Pompidou

Praeita penktadienį ir šeštadienį V. Vokietijos sostinėje posėdžiavo Prancūzijos prezidentas Pompidou su V. Vokietijos kancleriu Brandtu.

Jų pasitarimų svarbiausiu klausimu — JAV pasiūlyta nauja Nato sutartis ir Europos saugumo konferencija, kuri liepos 3 d. prasidės Suomijos sostinėje Helsinky.

Dėl Perono grįžimo jau yra žuvusių

Praeitą savaitę į Argentiną iš Ispanijos sugrįžo buvęs Argentinos diktatorius Peronas. Jam buvo rengiamas iškilmingiausias sutikimas. Gal pora milijonų žmonių susirinko gatvėse ir keliuose, vedančiuose į aerodromą, kur turėjo Peronas atskristi. Į aerodromą atvyko ir visa valdžia. Buvo imtari grietėliaus apsaugos priemonių, bet... minioje pasigirdo šūviai. Į juos atsakė policija ir kariuomenė. Jau žinoma, kad žuvo kelios dešimtys asmenų ir yra keli šimtai sužeistų.

Kaltininkais laikomi kairieji partizanai ir dabartinio prezidento Camboros priešininkai.

Peronas, išgirdęs apie tą įvykį, liepė lėktuvui nusileisti karo aerodrome ir iš ten buvo nuvežtas į savo užmiesčio vasarinę.

Reikia manyti, kad dėl Perono grįžimo Argentinoje dar bus visokių nenumatytų įvykių.

Sovietijoje dar yra milijonas kalinių

Tarptautinio žmogaus Teisių Gynimo komiteto atstovas britų prof. Raddaway Briuselyje suauktoje konferencijoje patvirtino, kad Sovietų Sąjungoje politinių kalinių dar yra apie vienas milijonas.

Brežnevas „pasveikintas“ ir be diplomatijos

Pavergtųjų tautų atstovai surengė protesto demonstracijas. Žydų intelektualai, rusų emigrantai ir Amerikos pacifistai išspausdino laikraščiuose protesto pareiškimus su šimtais įžymių asmenų parašų.

Kaip ir galima buvo laukti, ne visi čia sutiko sovietų komunistų vadą Leonidą Brežnevą išskėstomis rankomis ir iškeltais šampano stiklais, kaip kai kurie San Clemente su juo glamonėjęsi Hollywoodo aktoriai.

Washingtono, New Yorko ir kitur Sovietų S-gos pavergtųjų tautų žmonės ir jų bičiuliai demonstravo, reikalaudami savo ir savo tėvų žemei laisvės. Tose protesto demonstracijose dalyvavo ir lietuviai. Protesto demonstracijoms buvo pasirošta visoje eilėje miestų, bet Brežnevas neatvyko nei į Chicago, nei į Detroitą ar kitur ir visą laiką tarp Washingtono, Camp David ir San Clemente keliavo tik helikopteriu ar lėktuvu, saugojamas milijoniško kiekio policijos ir visokių saugumo agentų, kurie demonstrantus gainiojo kuo toliausiai nuo šio komunizmo pranašo akių ir ausų.

Kiti „sveikino“ Brežnevą, išspausdindami už mokesčių (veltui nespausdina) puslapio dydžio skelbimus laikraščiuose. Štai didžiuliam The New York Times dienraštyje tokį skelbimą išspausdino žydų profesorai su daugeliu šimtų parašų, protestuodami prieš žydų persekiojimą Sovietijoje ir jų emigracijos varžymą.

Ten pat atsisaukiamą išspausdino ir rusų emigrantai. Jame pabrėžiama, kad komunistų valdžia išžudė apie 80 milijonų gyventojų ir kad Brežnevas yra tiesioginis to žudymo kaltininkas Lenino ir Stalino įpėdinis.

Idomu tai, kad panašų atsisaukimą išspausdino ir išgarsėjusio pacifisto čia dėl savo veiklos net kalėjime sėdėjusio kunigo Berrigano vadovaujamas komitetas. Jį pasirašė apie 300 asmenų.

Tame atsisaukime sakoma, kad pasirašiusieji esą dideli Nixono Vietnamo politikos opozicionieriai, demonstravę prieš tą karą, bet jie taip pat negalį tylėti, kai Sovietų Sąjungoje ir jos globboje atsidūrusiuose kraštuose persekiojami vyriausybės politikos priešininkai. Jie reikalauja laisvės atsisaukime suminėtiems asmenims, kurie dabar laikomi kalėjime dėl to, kad reikalavo civilinių teisių Sovietų Rusijos žmonėms, tautinių ir politinių teisių Ukrainai. Lietuvai, teisės išvaziuoti į Izraelį, demokratinio socializmo Čekoslovakijoje.

Atsisaukime suminėti ir šie lietuviai studentai, kurie 1972 m. spalio 3 d. buvo nuteisti kalėti nuo 18 mėn. iki 10 metų už maištą 1972 m. Bouzyas (iškreipta pavardė). K. Grinkevičius, A. Kaciūnas, V. Kaladė, J. Maciagauskis, J. Prapuolenis, Richardas Truskauskas, V. Urbonavičius, V. Zmuida.

Brežnevo ir aplamai sovietinio režimo adresu nepalankių žodžių yra pareiškę ir kai kurie senatoriai. Į tokius protestus jau reagavo ir Maskvos Pravda, vadinama protestuotojus militaristais, zionistais ir kitais. Ji piktai atsiliepia ir apie kiniečius, kurie nori Brežnevo - Nixono „istorinius susitarimus“ sumenkinti ir sovietų taikos politikai pakeikti.

Amerikiečių spaudos atstovai iškėlė klausimą, kodėl prez. Nixonas savo pasikalbėjimuose su Brežnevu naudojosi tik sovietiniu vertėju V. Suchodrevu, tarsi tas būtų buvęs patikimesnis nei amerikietis vertėjas. Pats prezidentas rusų kalbos nemoka, o Brežnevas, atrodo, šiek tiek angliškai kalbėti moka ar bent supranta, ką jam sakoma.

Washington Post birželio 16 d. išspausdino platesnį straipsnį apie mirusį poetą Joną Aistį, pridėdamas ir nuotrauką. Laikraštis pažymėjo, kad tai buvo vienas iškiliausių lietuvių poetų.

Los Angeles dienraštis „Herald Examiner“ birželio 19 d. išspausdino vedamąjį, kurio antraštė buvo: „Pone, Brežnevai, išlaisvink Pabal tį!“

Brežnevas sovietų ambasadoje susitiko ir su JAV komunistų partijos atstovais.

Kai galingi valdovai susitinka

Kiek tik istorijos atmintis pasiekia, valstybių galvų betarpiški susitikimai visada būdavo nepaprastas įvykis. Visada tą faktą atžymėdavo garsiai pučiamos dūdos, tratinami ištemptos jaučio odos būgnai, patrankų sūviai ir visuotinė liaudies linksmybė. Visada valdovai klodavo vienas kitam po kojom dovanas, stengdamiesi nulenkti vienas kito rūstybę. Gilioje senovėje dovanodavo gal tik akmeninį kirvuką ar šeško kailį "karaliui" nuogai bambai prisidengti, o vėlesniais laikais — dramblus, liūtus, auksą ir kodylą, atvežtas narve savo krašto mergeles... Susitikimo proga kone visada būdavo sutariama amžina taika, vienybė, giminytė vienas kitą palenkti į taiką, koegzistenciją ir būsimą gerą biznį, užmiršus ideologinius skirtumus.

Kaip matome, toji istorinė tradicija ir kurtuazija išliko ir ligi mūsų dienų. Va, Sovietų Sąjungos karaliaus Leonido Brežnevo ir JAV prezidento Nixono susitikimas taip pat buvo atžymėtas orkestro dūdomis ir patrankų dundėjimu, ir jie taip pat pasikeitė brangiomis dovanomis, stengdamiesi vienas kitą palenkti į taiką, koegzistenciją ir būsimą gerą biznį, užmiršus ideologinius skirtumus.

Biznieriškai giminytėi sustiprinti prez. Nixonas padovanojo Brežnevui \$8,585 vertės Lincoln Continental automobilį, Pedersen bendrovės medžioklinį šautuvą, papuoštą Amerikos erelio ir Rusijos meškos aukso inkrustacija, kurio kaina \$12,000, ir Cybis porcelano kūrinių, vaizduojančių indėnų vadų tarybą, vertą \$5,000.

Žinoma, Brežnevas jau šį tą turi susirinkęs ir iš anksčiau. Tas pats prez. Nixonas jam pernai dovanojo brangų Cadillac vežimėlį, iš Vokietijos kancelerio Brandto yra gavęs Mercedes, Prancūzijos prez. Pompidou padovanojo Citroen-Massetti, o, be to, dar turi 3 Rolls-Royce automobilius.

Brežnevas šia proga atvežė prez. Nixonui senovišką "samavorą", paaukuotą sidabrinį vandens ąsotį su 12 stiklų ir dideliu padėklu ir didelį Bucharos kilimą. Gi prezidentienei — dvylikai asmenų kavos ir arbatos servizus, 6 mėlynai ir baltai emaliuotus paaukuotus sidabro arbatos stiklinėms laikiklius, baltą vilnonę skarą, gintarinę sagą ir malachito ir bronzos dėžutę brangenybėms.

Aišku, ir Brežnevo dovanos yra brangios, bet jos vis dėlto buržuazinės, ir išvardinti daiktai nėra visiškai būdingi Sovietų Sąjungai. Mes būtume tikėjęsi žymiai kitokių suvenyrų, kurie daug vaizdingiau primintų sovietinės santvarkos padarytą pažangą. Pavyzdžiui:

Naganas, kuriuo buvo pačių komunistų nušauti į pakaušį įžymiausias sovietinio komunizmo ideologai ir jo įgyvendintojai praktikoje;

Vienas iš tų automatinų šautuvų, kuriais buvo suversta į kapus 10,000 Katyno aukų;

Specialios staklės žmogui paguldyti ir piuklas, kuriuo enkavedistai pildavo po ploną riekelę nuo tardomojo kojos didžiojo piršto, kol nelaimingasis prisipažindavo kaltas netgi dėl to, kad užgimė šiame pasauly.

Grabo išmierių būdelę, kurioje įsprautas tardomasis tol buvo laikomas, kol sutinęs nebeišsitemkdavo toje erdvėje.

Labai naudinga būtų Amerikai geriau sovietinei sistemai pažinti ir replės tardomųjų nagams lupinėti, ir specialios ylos nervams pasiekti, ir prosas, kurio išdegintas žymes matėme tardytų nugarose, ir Sibire badu ir vergo darbu numarintųjų tremtinių baltų kaulų pavyzdžiai.

Mes, žinoma, būtume labiau džiaugęsi, jeigu Brežnevas šia proga bent Simą Kudirką būtų paleidęs iš vergijos ar bent jį padovanojęs prez. Nixonui, surištą tais pačiais pančiais, kuriais jį suveržė be sąmonės anuo metu brutaliai išsigabeno iš amerikiečių laivo Vigilant. Deja, ir tos dovanos nesulaukėme, o prez. Nixonas, matyt, vėl nedrįso šito suvenyro paprašyti... Be to, aukštesiems prezidentūros ponams samavoras yra naudingesnis...

PARĖMĖ KELEIVĮ

Sandaros I apskr. — \$15.
N. Griauzdienė, Avon, Mass. — \$5.00.

Po \$3.00: J. Skorubskas, Cicero, Ill., V. Selevončikas, So. Boston, Mass.
V. Selenis, Mich. — \$2.00.
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Keleivio administracija

PAŠTAS VĖL PABRANGS

Nuo liepos 6 d. vėl pakeičiamas pašto tarifas laikraščiams.

Paštų gen. direktorius pareikalavo nuo ateinančių metų pakelti ir paprastų laišku tarifą iki 10 centų (dabar mokama 8 c.). Reikia manyti, kad tarifų komisija su direktoriaus nuomone sutiks.

Ką sutarė VLIKas su LB?

Pranešimas lietuvių visuomenei

Filadelfijoje 1973 m. birželio mėn 9 d. įvyko VLIKo vadovybės atstovų ir JAV VLB krašto valdybos pasitarimas. Dalyvavo: dr. J. K. Valiūnas (VLIKo pirm.), prel. J. Balkūnas (TF pirm.), J. Valaitis (VLIKo vicepirm.), A. Vakselis (VLIKo vicepirm.), V. Volertas (JAV LB pirm.), J. Gaila (JAV LB vicepirm.), A. Gečys (JAV LB vicepirm.), dr. A. Novositis (JAV LB vicepirm.), P. Mitlas (JAV LB finansų tvarkytojas), A. Mačiulaitis-Zerr (JAV LB krašto valdybos narė specialiems uždaviniais) ir Vyt. Maciūnas (JAV LB krašto valdybos administratorius).

Suprantant bendrą pastangų svarbą, darbingoje nuotakoje svarstyti ir sutarti šie klausimai:

1. Europos Saugumo Konferencijos veiklos delegacijon, VLIKo kvietimu, LB stengiasi įjungti savo atstovą;
2. Brežnevui ruošiantis atvykti į JAV, visais galimais būdais rūpinasi atkreipti pasaulio dėmesį į pavergtos Lietuvos padėtį; tačiau lietuvių visuomenė prašoma vengti beprasmių išsišokimų;
3. Radijo siuntų į Lietuvą praplėtimo rūpesčiuose derinti JAV LB, VLIKo ir ALTos veiklą; VLIKas ryžtasi šiam reikalui sudaryti darbo komisiją;
4. JAV LB ir ALTos santykiuose ieškoti abiem veiksmams priimtino sprendimo, VLIKui tarpininkaujant;
5. Pasikeitus žiniomis apie VLIKo ir JAV LB veiklą, VLIKas reiškia pasitenkinimą JAV LB atliktais ir atliekamais darbais;
6. JAV LB sutinka finansiniai paremti VLIKo numatytus darbus, kviesdama visuomenę ir toliau VLIKo veiklai gausiau talkinti aukomis;
7. Suprantant visų lietuvių jėgų kaupimo svarbą, tarpusavio pasitarimai, kurie sustiprina ryšį, yra naudingi bendram darbui vystyti bei testui, ateityje yra dažniau šaukiami.

K. J. Valiūnas,

VLIKo valdybos pirm.

V. Volertas,

JAV LB krašto valdybos pirm.

Sovietų S-gos-vak.Vokietijos ryšiai

Kas sakė, kad Sov. Sąjunga neturi laikytis izoliacinės politikos?

Aišku, Leninas, ir dabar buvo toks jo aiškinimas surastas, kai Sov. Sąjunga stengiasi susitarti su turtingiausiais Vakarų kraštais ir, jų padedama, kelti savo ekonomiką. Dabar jau rašoma, kiek daug prekybinių sutarčių buvo pasirašyta pirmaisiais Sov. Sąjungos gyvavimo metais ir su kiek daug valstybių. Pavyzdžiui, išvardijama visa eilė amerikiečių didžiųjų bendrovių, su kuriomis buvo pasirašytos sutartys Stalino laikais, dar gerai prieš antinį pasaulinį karą, ir atremiami vakariečių rašymai, kad tos sutartys vis būdavo vienašališkos, nes pagal jas vakariečiai rėmė Sov. Sąjungą, leido jai stiprinti savo pramonę, patys už tai nieko nelaimėdami. O gi, sako, darbininkai turėjo darbo, gamindami Sov. Sąjungai užsakomuosius dalykus!

Dabar tokia politika, kad Sov. Sąjunga būtinai nori ekonomiškai pakilti, o viena pati nėra pajėgi. Jai reikia amerikiečių ir vokiečių kapitalų ir pramonės talkos, dėl to Brežnevas pasirašinėja sutartis, sako, palyginti, taikias kalbas, be partinės propagandos šūkių. Vakarų Vokietijos televizijoje jis pakalbėjo apie norą, kad Sov. Sąjunga gyventojai rytoj geriau gyventų kaip šiandien, ir pripažino, kad dar nėra išspręsti visi sunkumai. Partijos centro komiteto prezidiumas juk atsikratė tų savo narių, kurie nepalaikė Brežnevo politikos megzti didelę draugystę su kapitalistais ir imti iš jų viską, kas galima.

Ligi šiol jau buvo bandymų pasinaudoti Vakarų turtingumu, tik ne visada sekėsi arba buvo tai daroma daugiau tytom. Pavyzdžiui, jau Chruščiovo žentas Adžubėjus važinėjo į Vakarų Vokietiją megzti ryšių, bet jam niekas neišėjo. O praeitais metais Brežnevo sūnus Juris nuvažiojo ir pasirašė stambią sutartį dėl vamzdžių tiekimo natūralioms dujoms, ir niekas nė žodžio nepasakė.

Ta tyliai pasirašytoji sutartis, žinoma, buvo tikrai

smulkmena prieš dabartines, kurios buvo sudarytos Brežnevo lankymosi Vokietijoje proga. Vakarų vokiečiai tuoj pradeda Kurske statyti didžiulį plieno fabriką. Technologinės pažangos duomenys, mašinos, įrankių gamyba, cheminė pramonė, atominės jėgainės — viskas plauks į Sov. Sąjungą už žaliavas ir alyvą. Nors Vokietijos kancleris Brandtas vis buvo puolamas už savo vedamąją Rytų politiką, bet dabar visa tai jam sutartimis patvirtinta ir bus vykdoma.

Brandtas, atrodo, laimėjo nedaug (jeigu bandytume negalvoti, kad vis dėlto vokiečiai turės darbo, gamindami Sov. Sąjungai mašinas, statydami fabrikus). Viena, ką jis laimėjo, tai laisvesnį susisiekimą su Berlynu. Bet ir tas laisvumas remiamas daugiau tik pažadais, kuriuos nesunku bus sulaužyti, jei tik kas nors nepatiks. Tur būt, iliuzija buvo ir liks Brandto galvojimas ir kalbos, kad vakarietiškos idėjos dabar galės keliauti į Rytus.

Brežnevo Vakarų politika, sakoma, yra pavojinga jam pačiam ir Sov. Sąjungai. Štai ligi šiol nuolat buvo tvirtinama, kad Vakarų Vokietija yra valdoma revanšistų. Aišku, tų revanšistų reikia saugotis. Tokia indoktrinacija buvo vykdoma visu pokario metu, ir tai padėjo palaikyti viduje drausmę. Dabar ta indoktrinacija atkrinta, ir revanšistas pasidaro geriausias draugas ir rėmėjas. Visada galima susilaukti nemalonumų, taip griežtai pasukus į šalį nuo ilgametės politikos.

S. Baltaragis

LITUAN. INSTITUTO NAUJI NARIAI

Lituanistinio Instituto prezidiumas praneša, kad Instituto Tarybos balsavimu birželio 18 dieną 22 asmenys išrinkti tikraisiais LIT nariais.

Istorijos skyriui išrinkti:

dr. Marija Krasauskaitė iš Chicago, dr. Vladas Krivickas iš Brooklyn, N.Y., dr. Romas J. Misiūnas iš Williams kolegijos, Mass., ir dr. Jonas Račkauskas iš Chicago State universiteto.

Kalbos skyriui: dr. Gordon B. Ford, Jr., Northwestern univ. prof., dr. Benj. Jėgers, Northern Illinois univ. prof., dr. Janina Rėklaitienė, Univ. of Illinois at Chicago Circle profesorė.

Literatūros skyriui: dr.

Birutė Ciplijauskaitė, Univ. of Wisconsin prof., Vytautas A. Jonynas iš Montrealio universiteto, dr. Kestutis Keblys iš Southfield univ., Mich., dr. Viktorija Skrupskelytė, Oberlin kolegijos profesorė.

Tautotyros ir kraštotyros

skyriui: Elena Bradūnaitė iš Univ. of California, dr. Stasys Goštautas iš Wallerley kolegijos, dr. Mindaugas Nasvytis iš Cleveland State univ., Aleksandras Pakalniškis iš Chicago, Rimas Paulionis iš Silverthorn Coll. Inst. Toronto, dr. Romas Veštokas, Trent univ. prof., Ontario, dr. Joana Veštokinė iš Trent univ. Ontario.

Teisės ir sociologijos skyriui: dr. Antanas Musteikis, D'Youville kolegijos prof., Buffalo, N.Y.

Bibliografijos skyriui:

Povilas Gaučys iš Chicago, Adomas Kantautas iš Univ. of Alberta, Kanadoje, Stasė Vaskelienė iš Easton, Pa. Dabar Lituanistinis Institutas turi 87 narius.

IV-sis suvažiavimas įvyks

Chicagoje lapkričio 22-25 dienomis kartu su II-ju Mokslų ir Kūrybos simpoziumu. Senstančių žmonių meilė

yra panaši į rudens saulę, kuri šviečia, bet nešildo.

Vladas Šlaitas

IMKITE IR SKAITYKITE

LIETUVOS ISTORIJA, VI-jį laidą, parašė dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, 414 psl., daug paveikslų, keili žemėlapiai, tvirtai įrišta. Kaina \$6.

PEILIO ASMENYS, Jurgis Jankus, 3 veiksmų drama, 261 psl., kaina \$4.00.

LIETUVIŲ LITERATūra SVETUR, 697 psl. Joje rašo A. Vaičiulaitis apie poeziją, K. Keblys apie romaną, R. Šilbajoris apie novelę, S. Santvaras apie dramaturgiją, V. Kulbokas apie kritiką, J. Girmius meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas, Č. Gricevičius paruošė išleistų knygų sąrašą. Kaina \$10.

Karys Plačienis. PULKIM ANT KELIŲ..... romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo. I tomas 200 ps., kaina \$2.00. II tomas 160 ps., kaina \$2.00. 560 psl., įrišta. kaina \$7.00.

Amerikos Lietuvių Taryba (30 metų Lietuvos laisvės kovoje), parašė Leonardas Šimutis, 498 psl., kaina \$10.

Žemės ūkio gamybinė kooperacija Nepriklausomoje Lietuvoje 1920-1940 (rašo dr. Vl. Bublys, J. Fledžinskas, J. Glemža, J. Strazdas, P. Rudinskis, L. Dargis, K. Šeštokas, J. Vilkaitis, L. Girmūnas, A. Reventas), 257 psl., kaina minkštais viršeliais \$9.50, kietais \$10.00.

Dabarties kankiniai (Lietuvos vyskupo, kunigų ir tikinčiųjų kryžiaus kelias pirmojoje ir antrojoje sovietų okupacijoje), parašė Matas Rאיšupis, 434 psl., kaina — \$10.00.

Melagingas Mikasė laiškas, parašė Jurgis Jasinskas, 69 psl., kaina \$1.50.

Amerikos lietuvių istorija, redagavo dr. A. Kučas, 639 psl., kaina \$10.00.

Eiegiški Stepono Kolupailos niekintojai, parašė Ksavaras Kaunas, 52 psl., kaina \$1.00.

Rimai ir Nerimai, Vaižganto, 55 psl. kaina \$2.00.

Antano Škėmos raštų II t. (dramos veikalai — Julijs, ir kiti, Žvakidė, Kalėdų Živilė, Pabudimas, Vienas vaizdelis, Ataraxia), 440 psl., kaina \$6.00.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina \$2.

LIETUVOS VYČIO PEDSAKAI, Juozo Strolios įdomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl. kaina \$2.00.

Jaunystės atsiminimai, parašė Vladas Požėla, 335 psl., kaina \$2.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė Vytautas Kavolis, 77 psl., kaina \$2.

Numizmatika, parašė Jonas Karys, 340 psl. kaina — \$15.00.

Agonija, romanas, antra laida, parašė J. Gliuda, 406 psl., kaina \$5.00.

KAS SKAITO BARR,
KAS DUONOS NEPRASO.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPRUKIA.

Dr. Juozą Pajaujį prisiminus

Pirmas pasimatymas

1918 m. lapkričio mėnesį, jau Vokietijoje revoliucijai įvykus, į Darbo Balso redakciją Vilniuje atėjo jaunas, gražiai nuaukęs vyras ir, pasisakęs esąs Juozas Pajaujis, paprasčiausiu būdu pranešimą apie rytojaus dieną būsiantį mitingą. Jam buvo atsakyta, kad D.B. jau išspausdintas, bet pranešimą galima išspausdinti lenkų kalba Echo Robotnicze.

— Gerai, padarykite taip, — pasakė J. Pajaujis ir atsisveikino.

Tikrai, kitą dieną įvyko mitingas aikštėje, kurį, rodos, sušaukė lenkai, bet J. Pajaujis, apie jį sužinojęs, sumanė pasinaudoti ta proga lietuviškam reikalui. Jis mitinge lietuvių ir lenkų kalbomis jausmingai aiškino, kad iš šio karo Lietuva išeis laisva ir nepriklausoma, tik reikia dirbti.

Mitinge dalyvavę lenkai tokio dalyko nesitikėjo, todėl pasimetė, ir tik besiskirstant kai kam atėjo į galvą šūktelti prieš Lietuvą.

Susitikimas Kaune

Kaune su J. Pajauju susitikau Lietuvos žinių redakcijoje 1927 m. kovo mėn. pradžioje. Tada J. Pajaujis ruošėsi važiuoti į Šiaulius susitikti su kai kuriais ten vykščiais karo igulos nariais. Mat,ėjo gandas, kad karių masė labai nepatenkinta praėjo gruodžio perversmu ir esą noro atstatyti senąją tvarką. J. Pajaujis norėjo įsitikinti, kiek tie gandai turi pagrindo.

Šiauliuose jis buvo suimtas ir atgabentas į Kauno kalėjimą. Prasidėjo tardymas, užtrukęs visa diena. Tos dienos vidurnaktį kažkas pasibeldė į mano langą. Atsikeliau, atidariau langą ir pamaciau už jo stovintį saugumo departamento ataskinga valdininką Felicijoną Bortkevičių. Jis atkišo sulankstytą popierių ir pasakė: "Perskaityk ir sunaikink."

Čia pat perskaiciau. Tai buvo J. Pajaujo tardymo protokolo nuorašas. Ankstį rytą jį nunešiau perskaityti Steponui Kairiui. Su juo nutarėm jį įteikti Felicijai Bortkevičienei.

Tuoju nuėjau į Lietuvos žinių redakciją, sutikau F. Bortkevičienę, įteikiau jai tą nuorašą ir išėjau tuoj į sunaikinti. Ji pasisakė turinti reikalą Tilžėje ir pavakare ten išvykstanti.

Ji tą protokolą pasiėmė su savim. Tuo būdu jis taip greitai pateko į užsienį. Pagal jo turinį buvo surašyta ir slapta išleista brošiūrėlė apie tą įvykį.

(Autorius klysta. Dr. J. Pajaujis buvo suimtas Kauno geležinkelio stotyje balandžio 4 d. Seimas dėl to jo suėmimo pareiškė A. Vol-

demaro vyriausybei nepasitikėjimą. Prezidentas A. Smetona demokratinę seimą paleido.

Dar vienas patikslinimas. Autoriaus minima knygelė yra "Mirties dekretas demokratijos gynėjams, arba kaip karo lauko teismas pasmerkė dr. Pajaujį, Tornau ir Žemaitį". Joje smulkiai aprašoma, kaip buvo teisiamas dr. J. Pajaujis ir kt. Nežinome gerai, kas ją parašė, rodos, Steponas Kairys (Red.).

Susitikimas svetimoj šaly

Susitikome 1952 m. Naujienų gegužinėje Chicagoje. J. Pajaujis buvo ką tik grįžęs iš Aliaskos, kur jis profesoravo universitete. Jam nepatiks tenykštis klimatas. Dabar jis stengiasi gauti darbo kongreso bibliotekoj Washingtone.

Kelias kartus susitikau Vilko suvažiavimuose, pas A. ir B. Novickus.

Sužinojęs, kad Kipras Bielinis testamentu paliko lėšų išleisti veikalui apie Lietuvą vykdytą ir vykdomą genocidą, J. Pajaujis telefonu apie tai pasiteiravo. Sakė, labai domėjosi tuo reikalu ir renkas reikalingą medžiagą.

Paskutinis sudie

Ir štai nelauktas skambutis. "Mirė Juozas Pajaujis", girdžiu skausmingus J. Palinkos žodžius.

Birželio 12 d. vakare einu į Šalinskienės šermeninę tarti dr. Juozui Pajaujui paskutinį sudie.

Jo atsisveikinti susirinko gražus draugų, bendraminčių ir kitų būrys. Vadovauja Juozas Audėnas. Jis tarė žodį Vilko ir Varpo žurnalo redaktoriaus vardu. Prel. J. Balkūnas, atlikęs bažnytinės apeigas, savo žodį pažymėjo, kad velionis buvo kovotojas dėl laisvės, tai kartu ir dėl bažnyčios laisvės.

Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis aukštai įvertino velionio visuomeninę veiklą. Jo būta mokslininko, politiko, visą savo veiklą grindusio demokratijos dėsniu, dėl to jam teko ir skaudžiai nukentėti.

Kazys Škirpa iš Washingtono kalbėjo kaip 1941 m. laikinosios vyriausybės galva. Toje vyriausybėje velionis buvo darbo ministeris.

Liaudininkų vardu atsisveikino iš Chicago atvykęs Mečius Mackevičius.

Visi kalbėtojai reikė užuojautą velionio šeimai ir kitiems artimiesiems.

Velionio šeimos vardu už

užuojautas padėkos žodį tarė žentas Staknys.

Laidotuvės buvo atliktos pagal katalikų bažnyčios nuostatus.

Su dr. Juozu Pajauju mirtimi netekome žymaus politiko, nuosirdaus visuomenininko.

Velionio šeimai reikiu savo ir savo bendraminčių vardu gilią užuojautą.

J. Vilkaitis

KĄ IŠRINKO Į JAV LB TARYBĄ?

Vyr. rinkimų komisija, kurią sudarė Balys Grauzinis, dr. Antanas Milaknis, P. Algis Raulinaitis, Vladas Šimoliūnas ir dr. Grigas Valančius, birželio 12 d. paskelbė, kas gegužės 19-20 dienomis išrinkti į JAV Lietuvių Bendruomenės VII-ją tarybą. Rezultatai tokie:

Buvo renkami 42 tarybos nariai. Balsavo 10,440 asmenų. Pagal balsuotojų skaičių iš atskirų apygardų į tarybą įeina šie daugiausia balsų gavę asmenys:

Vakarų apygardoj balsavo 483, išrinkti 2: A. Maželis, J. Žmuidzinas.

Vidurio Vakarų apygardoj balsavo 4,523, išrinkti 18: P. Kisielius, L. Kriaučiūnas, A. Razma, K. Bobelis, P. Žumbakis, J. Jasaitis, G. Kijauskas, B. Nainys, A. Trakis, V. Vardys, D. Vaitkevičiūtė, V. Kamantas, J. Borevičius, J. Ardys, R. Genčius, T. Blinstrubas, D. Dundzilienė, J. Jasaitis.

Ohio apygardoj balsavo 1993, išrinkti 8: A. Damušis, J. Urbonas, A. Rugienius, R. Kudukis, E. Lenkauskas, V. Kutkus, R. Selenis, V. Yucius.

Bostono apygardoj balsavo 539, išrinkti 2: J. Kapočius, A. Makaitis.

Connecticut apygardoj balsavo 689, išrinkti 3: P. Vileišis, V. Vaitkus, A. Dziukas.

New Yorko apygardoj balsavo 775, išrinkti 3: J. Balkūnas, A. Vakselis, V. Radzivanas.

New Jersey apygardoj balsavo 803, išrinkti 3: V. Melinis, R. Šomkaitė, A. Saulys.

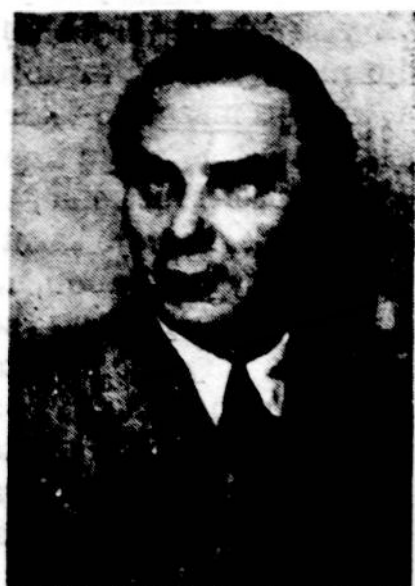
Pietryčių apygardoj balsavo 635, išrinkti 3: V. Volertas, A. Zerr-Maciulaitis, J. Genys.

TESTAMENTAI

Įsigykite teisininko P. Šuloparengtą leidinį "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kainą — \$3.00.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

BUVO PAGERBTAS JONAS VILKAITIS

Linkiu Jonui dar ilgų ir darbingų metų.

Jonas Gaidys

ZENONAS NOMEIKA SVEIKSTA LABAI LĖTAI

Įžymusis vargonų muzikos virtuosas Zenonas Nomeika, daug metų sėkmingai koncertavęs Europoje ir Amerikoje, po ištikusio kraujo išsiliejimo smegenyse sunkiai suparalyžuotas, sveiksta labai lėtai. Jis yra gydomas Rochesterio ligoninėje.

Jo suparalyžuota koja palengva jau atgauna gyvybę, ir ligonis, po ilgų specialių pratimų, su kitų pagalba jau gali pakilti iš lovos, persėsti į judamą kėdę ir "pakeliauti" po kambarį. Bet jo ranka dar visiškai nepavaldo, ir nežinia, ar ji apamai kada atgis. Jam reikalinga dar nuolatinė kitų pagalba ir priežiūra, kad negalėdamas pusę kūno valdyti, neišvirstų iš lovos ar ratelių ir nesulūžtų kaulai.

Kadangi visi turėti draimai baigiasi, tai ligoniui teks grįžti namo nepasveikusiai ir laukti nežinomos ateities, teturint pusę kūno.

Dabar jo žmona Janina viena dirba ir rūpinasi ligoniu.

Zenonas Nomeika, turėjęs daugybę draugų ir gerbėjų plačiame pasaulyje, dabar labai džiaugiasi, jei nors vienas kitas jį prisimena nelaimės dienomis, parašo laiškelį ar aplanko. Deja, visų atmintis gana trumpa, bet ji dar sutrumpėja, kai sužinome, kad mūsų draugas jau patekęs į vargą ar nelaimę ir iš jo nėra naudos...

Vis dėlto, to buvusio talentingo, malonaus ir draugiško menininko neturėjimo tokioje tragiškoje padėtyje užmiršti, kol dar bent kiek girdimas mūsų sąžinės balsas.

ANTANO VITKAUS IPEDINIAMS

Prieš kurį laiką Wisconsin valstijoje mirė Antanas Vitkus, Amerikoje žinomas kaip Antonio Witkus. Paliko šiek tiek turto, bet nepaliko testamentą.

Yra žinoma, kad Antanas Vitkus į JAV atvyko 1905 metais. Mirė sulaukęs apie 80 metų amžiaus.

Giminės arba apie juos žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos generaliniam konsuliui New Yorke:

Consulate General or Lithuania

41 West 82nd Street

New York, N.Y. 10024

Brangiam Bičiuliui

poetui JONUI AISČIUI

mirus, reiškiamas nuosirdžiausią užuojautą velionio žmonai Aldonai, dukrai Vakarai, sūnams Mindaugui ir Margirui bei kitiems artimiesiems, jungiamiesiems ir lietuvių visuomenės gedulą.

Aleksandra ir Antanas Gustaičiai

Alė ir Stasys Santvarai

KANADOS NAUJIENOS

SAULIŲ KULTŪRINĖ 3 DIENŲ STOVYKLA

Montrealio Lietuvos karaliaus Mindaugo šaulių kuopos kultūrinė trijų dienų stovykla veiks KLB Montrealio Baltijos stovyklavietėje Lac Sylvere, Laurentijos kalnuose, prie St. Donat. P.Q., Kanadoje, 1973 m. rugpjūčio 3-4-5 dienomis.

Rengia L.K. Mindaugo šaulių kuopos valdyba. Stovyklos vadovas — J. Šiaulius, jo pavaduotojas — koordinatorių — A. Mylė, komendantas — Ig. Petrauskas, meno vadovas — V. Sušinskas, ūkio vadovai — S. Reutas ir J. Babrauskas, vyr. stovyklos šeimininkė — M. Kasperavičienė, šaudymo vadovas — B. Kasperavičius.

Trijų dienų stovyklavimo mokestis, įskaitant nakvynę ir maistą, — suaugusiems 15 dol., jaunimui iki 15 metų vienam 10 dol., dviem iš vienos šeimos po 7.50 dol.

Visus kuopos šaulius ir šaules maloniai kviečiam dalyvauti pirmoje Kanadoje L.K. Mindaugo šaulių kuopos Kultūrinėje trijų dienų stovykloje.

Baltijos stovyklavietė yra nuostabi gražioje Laurentijos kalnų aplinkoje prie Lac Sylvere ežero, tik apie 100 mylių nuo Montrealio didmiesčio.

Norintieji stovykloje dalyvauti prašomi registruotis kaip galima anksčiau, kartu prisijunčiant registracijos mokestį. Registruotis reikia ne vėliau, kaip iki liepos 29 d. šiuo adresu:

Aug. Mylė, 105 Monette St., LaSalle 650, P.Q., Canada. Tel. 365-0353.

Visas L&ST kuopų vadovybės maloniai kviečiame šaulišką nuosirdumui prisidėti į talką ir paraginti kuopų rarius kuo gausiausiai šioje kultūrinėje stovykloje dalyvauti.

L.K. Mindaugo šaulių kuopos valdyba

KAIP KALBA KANADOJ?

Kanados oficialūs 1971 metų duomenys rodo, kad kanadiečių namuose angliskai tekalbėjo 67%, prancūziškai — 25.7%, itališkai — 2%, vokiškai — 1%, ukrainietiskai — 0.7% ir t.t.

Quebeco provincijoje, žinoma, daugiausia namuose kalbama prancūziškai. Tokių ten yra net 80.8%, o angliskai — 14.7%. Užtat Toronto provincijoje angliskai kalbėjo net 85%, o prancūziškai tik 4.6%.

TORONTO, ONT.

Įvairios žinios

• Lietuvių akademikų drauga birželio 8 d. surengė pagerbtuves universitetą baigusiems. Dalyvavo apie 150 akademikų ir studentų. Gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas

21 baigusiam įteikė po knyga "Lithuanians in Canada".

• Gegužės 29 d. Prisikėlimo parapijos salėje buvo paskutinis prieš atostogas lietuvių pensininkų pobūvis.

• Toronto pedagoginė drauga OECA pagamino filmą apie dailininkus Tomošaičius, ryšium su Kingstono miesto, kur dailininkai gyvena, 360 metų sukaktimi. Be kitko, dail. A. Tamošaitis yra nupiešęs ir Kingstono herbą.

Filmą Toronte rodyt televizija per 19 kanalą liepos 1 d. 4-5 val. popiet ir liepos 2 d. 9-10 val. vak.

PASIRYZIMO VAISIAI

Birželio 8 d. Toronto universitetas pedagogikos magistro diplomą įteikė Antanui Rinkūniui.

A. Rinkūnas buvo Lietuvoje baigęs universitetą, ten mokytojavo ir direktoriavo gimnazijose. Atvykęs į Kanadą, jis čia baigė mokytojų seminariją, pradėjo mokytojauti aukštesniojo mokykloje ir toliau tęsė studijas, kurias dabar apvainikavo magistro laipsniu.

Jis yra PLB švietimo tarybos pirmininkas, "Svietimo Gairių" žurnalo redaktorius. Gimęs 1909 m.

BRANGI KLAIDA

Vienoj iš Berkeley, Cal., ligoninių 6 metų mergaitė darė operaciją. Jos metu anestezininkas per klaidą nutraukė deguonies tiekimą. Dėl to buvo pažeisti mergaitės smegenys. Tai neigiamai atsiliepė jos protui.

Motina iškėlė bylą. Teismas tęsėsi 4 savaites ir priėmė sumokėti nukentėjusiai pusantro milijono dolerių.

GANA TĖ JUNGŲ

RETO IDOMUMO KNYGA

Paskutinis — trečiasis — dokumentuotas Kipro Bielinio atsiminimų tomas. Jis liečia mūsų nepriklausomybės 1917-1920 m. kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pirmuosius metus. Knyga gaunama Keleivy, Darbininke, Drauge ir pas kitus

Iš okupuotos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Vilniuje koncertavo San Francisco orkestras

Birželio 14 d. Vilniaus Filharmonijos salėje koncertavo San Francisco simfoninis orkestras, kuriam dirigavo čia išgarsėjęs dirigentas Ozava.

Kultūros ministras L. Šepetyš surengė orkestro vadovams ir su juo atvykusiems oficialiems asmenims priėmimą.

Orkestras į Vilnių atvyko iš Leningrado, kur jis surengė 4 koncertus. Iš Vilniaus jis išvyko į Maskvą.

I koncertą buvo atvykę iš Leningrado ir JAV generalinis konsulas.

Tiesoj birželio 15 d. Donatas Kutkus apie San Francisco orkestrą tarp kitko šitaip rašo:

"Tarptautinėje arenoje Sanfrancisko muzikų kaip savaime užgozdavo bostoniečiai, niujorkiečiai, filadelfiečiai ir kiti ne mažiau garsūs kolektyvai. Ne nuostabu, kad apie šį orkestrą nedaug ką nežinojome. Ir šis mūsų svečių kelionė — tai pirmas jų žingsnis ne tik Tarybų Sąjungos, bet ir apskritai Europos koncertų salėse. Tačiau jų dabartinio turne pasisekimas liudija, kad geriausių pasaulyje ansamblių skaičių teks praplėsti dar vienu, turinčiu savą veidą, savą muzikinę kalbą ir tradicijas.

Šios tradicijos neatsirado iš karto. Sanfrancisko simfoninis jau įžengė į septintąjį savo veiklos dešimtmetį. Jo vadovais yra buvę tokie pasaulinio garso dirigentai, kaip P. Monte ir J. Kripsas. Jo artistais buvo ir yra pirmaklasiai muzikantai, kurių pastangos ir kūryba, nukreiptos į tikras menines vertybes, sudarė sąlygas susiformuoti gyvam ir paslankiam muzikiniam organizmui. Sunku išskirti kokį nors šio orkestro muziką ar instrumentų grupę. Čia esama daug puikių meistrų...

Orkestras skamba be galo minkštai, jis paslankus ir spalvingas. Stebina jo dalyvių muzikinis susiklausymas, tikras emocinis užsidegimas. Nors sėsdamiesi už mūsų filharmonijos pultų, orkestro artistai už savo pečių nuo gegužės vidurio jau turėjo 23 koncertus, neįtomo nei nuovargio, nei abūjumo".

Ir čia "vyresnysis brolis" pirmąja

Pasirodo, Lietuvos vartotojų kooperatyvų sągos valdybos pirmininko pavaduotojas esąs Leonas Raževas. Jam suteiktas nusipelnusio prekybos darbuotojo vardas.

Trumpa komedija

Birželio 6 d. 10 val. ryto Vilniuje buvo susirinkusi Lietuvos Aukščiausioji Taryba, atseit, seimas, ir tos pat dienos vakare išsiskirstė. Taigi, galima įsivaizduoti, ka jis "nuveikė".

Mirė K. Urbonavičius

Gegužės 26 d. mirė senios kartos žurnalistas Ksaveras Urbonavičius, 76 m. amžiaus. Velionis ilgą laiką yra dirbęs "Mūsų Rytojais" redakcijoje. 1935-36 m. buvo jo redaktorius.

Vokiečių okupacijos metu jis su pirmąja lietuvių kultūrininkų grupe buvo išvežtas į Stutthofio koncentracijos stovyklą, bet išliko gyvas.

Rado vaško apdirbimo įmonę

"Komjaunimo Tiesa" gegužės 17 d. rašo:

"Unikalų radinį Kauno senamiestyje aptiko miesto archeologai. Tvarkant Rotušės aikštę, atrastas didelis vaško apdirbimo cechų. Pusantrą metro storio žemės sluogsnis gerai išsaugojo dviem eilėmis išdėstytas aštuonias lydomo krosnis.

Komentuodamas šį radinį, seniausias respublikos archeologas Karolis Mekas Eltos korespondentui pasakė, kad tai pirmas tokio pobūdžio radinys šalies europinėje dalyje. Radinys patvirtina, kad Kaunas tuo metu buvo vienas stambiausių amatų ir prekybos centrų Pabaltijėje."

M. Čiurlionio pianistų konkursas

Birželio 15 d. Vilniuje prasidėjo trečiasis M. Čiurlionio pianistų konkursas, kuriame dalyvauja 18 pianistų iš Gudijos, Latvijos, Estijos, Moldavijos ir Lietuvos. Jis tęsis 10 dienų.

Vertinimo komisiją sudaro 5 respublikų žymūs muzikai, jai vadovauja pianistas D. Trinkūnas.

Mirė J. Vicas

Birželio 12 d. Vilniuje mirė 66 metų amžiaus Jokūbas Vicas, komunistas nuo jaunų dienų, įžymus slaptojo policijos pareigūnas Šiauliuose ir Vilniuje. Už tą veiklą buvo apdovanotas daugeliu medaliu.

BURŽUJAI SIŪLOSI KARIAMI

Komunizmui sunkiausiai 1920 metais Leninas kalbėjo:

"Draugai, nepasiduokite išgąsčiai! Jeigu mes ištisime buržuazijai virvės galą, ji ant tos virvės pasikars."

Karlas Radekas, senas komunistas, tada komunistų partijos centro komiteto narys, niekad ne nesapnavęs, kad vėliau ir jį Stalinas pakars, paklausė:

"Drauge Leninai, o kame mes gausime tą virvę buržuazijai pakarti?"

"Ją mums duos pati buržuazija," atsakė Leninas.

Tą pokalbį dabar verčia prisiminti Brežnevo lanky-

Neduokime okupantui savo dolerių

(Pabaiga)

Sovietų pilietis nėra laisvas atsisakyti nuo jam priklausancio palikimo.

Sovietinė galvosena yra visiškai panaši į senovės laikų vergų savininkų. Vergų savininkas manė, kad jam priklausau ne tik pats vergas, bet ir visa tai, ką vergas turi. Be pono leidimo vergas negalėjo nieko perleisti ar dovanoti kito pono vergui, nebojant, kiek jis mažai ko teturėjo. Lygiai taip pat šiandien elgiasi sovietinė vergų imperija. Jeigu jos vergui kas nors priklauso iš užsienio, tai jis neturi teisės nuo to atsisakyti. Na, o jei laisvėje esantis vergo giminaitis ar draugas nori jam ką padovanoti, tai tokios pat vertės dovaną turi gauti ir vergo ponas — sovietinė imperija. Plėšikiški sovietinės imperijos muitai už ten ir į okupuotus kraštus siunčiamas dovanas yra pasėka tokios galvosenos — duodi dovaną vergui, duok tokios pat vertės dovaną ir jo ponui, o kitaip vergas dovanos negaus. Nė viena kita civilizuota šalis muitų neima už jos piliečiams siunčiamas mažas dovanas.

Aukščiau minėtajai Maskvos Injurkolegijos subagentūrai Vilniuje visų pirma rūpi dolerių gaudymas sovietinės Rusijos išdui, bet ne pavergtos Lietuvos gyventojų interesai. Daugelis Amerikoje gyvenančių patarnauja Maskvos Injurkolegijai, kai, atsiradus palikimui, paraso įpėdiniams Lietuvoje, prašydami atsiųsti įgaliojimus, metrikų ištraukas ar kitokius dokumentus. Kai tik pretendentas į palikimą užsienyje kreipiasi į advokatą ar notarą įgaliojimo reikalu, arba paprasčiausiai į metrikacijos įstaigos, tai jis smulkiausiai išskvočiamas apie Amerikoje mirusių giminaitį ir jo palikimą. Kvotos duomenys nusiunčiami Injurkolegijos agentūrai Vilniuje, kuri surašo įgaliojimų rusų ir anglų kalbomis ir atsiunčia pretendentui pasirašyti. Toliau jau viskas eina įprasta tvarka: įgaliojimas nusiunčiamas Injurkolegijai Maskvoje, o toji jį atsiunčia į New Yorką Sovietų Sąjungos interesams atstovaujanti advokatų firmą.

Lietuvos okupantai griežtai draudžia siųsti į užsienį įgaliojimus, metrikų ištraukas ir bet kokius dokumentus. Tad prašymas iš Lietuvoje gyvenančių paveldėtojų atsiųsti įgaliojimus ar metrikų ištraukas padeda Lietuvos okupantams surinkti informacijas apie atsiradusį palikimą.

Kaip apsiginti nuo palikimų pagrobimo?

Apsigynimas nuo įgaliojimus turinčių Injurkolegijos advokatų Amerikoje darosi vis sunkesnis. Pradžioje okupacijos Lietuvos konsulų argumentai, kad įgaliojimai išgauti prievartos keliu (under duress), Amerikos teismų buvo priimami dėmesin, ir sovietų interesams atstovaujantių advokatų pretenzijos būdavo atmetamos. Pastaraisiais keleriais metais vis daugiau teismų iš Lietuvos išgautus įgaliojimus pripažįsta teisėtais, lyg tai jie būtų išduoti laisva valia. Suprantama, kad nemaža įgaliojimų išduodama ir "laisva valia", nes Lietuvos gyventojui kitokių pasirinkimo nėra.

Apsauginimui Lietuvoje gyvenančių įpėdinių interesų vien konsulų pastangų nepakanka. Savo turto apsaugojimui turi pasirūpinti patys tautiečiai gerai paruoštais testamentais. Testamentas turi būti taip surašytas, kad okupantų interesams atstovaujantys advokatai negalėtų prie palikimų prikišti savo pirštų.

Surašydami testamentus, užuot davę liuto dalį okupantams, pagalvokime apie paramą lietuvių politinėms ir kultūrinėms organizacijoms. Tą dalį, kurią normaliai užgrobtų okupantas, paskirstykime tarp lietuvių patriotinių organizacijų, neužmiršdami ir sunkiai besiverčiančių mūsų laikraščių.

Palikimų apsaugojimo problema nėra lengva ir paprasta. Retas kuris amerikietis advokatas orientuojasi okupuotos Lietuvos padėtyje, todėl automatiškai peršurašyti paprastą testamentą, išvardinant visus įpėdinius Lietuvoje po kiek kam užrašoma, tai ir viskas. Taip surašytas testamentas yra kaip nulietas Injurkolegijos advokatams Amerikoje užgrobtis palikimui. Tad vietoje tiesioginio užrašymo Lietuvoje gyvenantiems skiriamos dalys turi būti pavestos patikėtiniais (trustees). Patikėtiniais geriausia pasirinkti lietuvių institucijas, organizacijas, gimines ir patikimus draugus.

Testamentų reikalu geriausia tartis su padėtyje nusimanančiais lietuvių advokatais ir nepriklausomos Lietuvos konsulais.

masis JAV-se. Ir tikrai, čionykštė buržuazija, net glostydama Brežnevą, — būsimą savo giltinę, — tiesiog siūlytė siūlo visokią paramą sovietiniam "komunizmui, kad tas tik pasidarytu pakankamai tvirtą ir ilgą virvę riebiems Amerikos biznieriams pakarti..."

SUNKI PADETIS NE TK LIETUVIŲ SPAUDOS

New Yorke vokiečiai jau 139 metus leido dienraštį "Staatszeitung und Herald". Jis dirbo, vargo ir kovojo, kad patarnautų žmonėms ir žemiškai tėvnei ir kartu įsigytų dangiskąją."

Čio laikais Lietuvos miestai buvo labai surusinti, suždynti ir sulenkinti. Ypač toks buvo Vilnius. Bet, savąją spaudą atgavus, Vilniuje sparčiai didėjo lietuvių inteligentų skaičius, ir lietuvių tautinis ir kultūrinis sąjūdis šuoliais stiprėjo. Paskutiniaisiais keleriais metais prieš pirmąjį pasaulinį karą Vilniuje ir lietuvių moksleivių jau buvo gal pora simtų. Jie buvo susispietę į slaptus būrelius, rengė ir viešus renginius, leido net savo ranka rašytus laikraščius. Ir čia moksleiviai buvo pasidalinę į liberalus ir ateitininkus. Viršutinėje nuotraukoje matome mažutę aušrininkų dalį (nuotrauka 1914 m. pavasario). Iš kairės į dešinę klūpo: Antanas Sveikauskas, miręs, Ona Nesavitė, vėliau Lapinskienė, likimas nežinomas, ir Kazys Ladyga, vėliau generolas, miręs Sibire. Sėdi: Jokūbas Baublys, vėliau pulk. leitenantas, miręs JAV, Ona Kerpauskaitė, vėliau med. daktarė, mirusi Kaune, Justina Janulaitytė, vėliau Račkauskienė, mirusi Sibire, Jackus Sodeckis, gyvenęs JAV, Marija Nemeikšaitė (viesnia), mirusi Kaune. Stovi Justinas Baltrušaitis, vėliau finansų ministerijos aukštas pareigūnas, dabar pensininkas Kaune, Jonas Čiurlionis, miręs Lietuvoje, Valerija Čiurlionytė, vėliau Karuženė, gyvenanti Kaune, Balys Matulionis, vėliau med. daktaras, gyvenęs Chicagoje, ir Elena Jarušaitytė, vėliau Janulaitienė, gyvenanti Lietuvoje.

LIETUVIAI KITUR

ISKYLAUJA ROMUVOS EVANGELIKAI

Tikybės dėstytojas Vasario 16 gimnazijoje mokytojas Fr. Skėrys prieš metus duotą pažadą įvykdė: ir šiemet gegužės 27 d. jis suruošė tradicinę Evangelikų jaunimo ratelio iškylą. Kelionės tikslu pasirinktas Švarevaldas.

Dangus šįkart palankesnis, negu praėjusiais metais. Jei pėmai kelionės į Oldenvaldą pradžią lydėjo lietus ir žvarbokas vėjas ir tik vėliau pasirodė saulutė, tai šiemet nei saulės, nei šilumos tikrai netrūko. Per visą 10 su viršum valandų trukusią kelionę joks debesėlis nepasirodė padangėje.

Keliavo 34 moksleiviai, tarp jų skaučiai ir skautų vadovai Aldona Šadukytė (VII kl.) bei Linas Lipėčius (VI kl.) ir ateitininkų atstovai Algis Kušlikis (VII kl.) ir 6 vyresnieji. Jaunimas ne užmiršo pasiimti maudymosi kostiumų, o visi — geros nuotaikos.

Atsisakyta patogios autostrados, pasirinktas daug įvairesnis ir idomonesis Bergstrassės kelias. Važiuojant per Heidelbergą, Wieslochą, Bruchsalį, bematant pasiekus Bretten. Šio miesto kapinės prie 27-rius metus priklaudę žymaus Mažosios Lietuvos veikėjo ir patrioto prof. dr. Viliaus Gaigalaičio žemiškuosius palaikus. Ant rūpestingai prižiūrimo kapo ekskursijos vadovas Fr. Skėrys padeda dubenį su gėlėmis ir supažindina iškylautojus su velionio gyvenimu bei veikla: prieš I pas. karą — atstovas Prūsijos landtago, nepriklausomoje Lietuvoje — Lietuvių evangelikų liuteronų konsistorijos pirmininkas. Vytauto Didžiojo universiteto teologijos profesorius ir t.t. Skaitome paminkle iškaltus žodžius: "Dar vienas poilsis skirtas Dievo žmonėms. Ebr. 4. 9. Jis dirbo, vargo ir kovojo, kad patarnautų žmonėms ir žemiškai tėvnei ir kartu įsigytų dangiskąją."

Malda ir susikaupimu atsisveikiname su didžiuoju lietuviu ir jo gyvenimo palydove Marija, palaidota tame pačiame kape 20 metų vėliau (1965).

Stabtelime moderniskame auksakalių mieste Pforzheime paimti dar vieno keleivio. Čia gyvena ir dirba nemažas būrelis lietuvių. Kai kurie jų gražiai įsikūrę, išsigiję nedidelės puosmenų parduotuvėse ar įsitaisę gerose tarnybose. Vakar čia įvyko tautiečių pobūvis, kuriame nutarta įsteigti Vokiečių LB apylinkę.

Per "Švarevaldo vartus" įvažiuojame į Juodmiškį. Kelias vingiuoja pagal sraunų kalnų upelį Nagold'ą.

Pirmą kartą matantieji Švarevaldą nustemba jo grožiu. Tamsios spygliuočių medžių spalvos maišosi su neseniai išsprogiusių lapuočių šviesiu žalum ir žydinčiais sodais. Pasirinkę nuosalią ir patogią vietą miške, sustojame pietauti. Neatsiranda nė vieno, kuris skystųsi apetito stoka. Bematant sukertami iš gimnazijos virtuvės pasiimti pjaustiniai ir spurgai, o šalta arbata numalšina troškulį. Tuo tarpu žvaulesnėji spėjo iširti Nagoldą. Jie praneša, kad upėje gausu didelių žuvų. Visi skuba savo akimis įsikinti. Vieni teigia, kad ten šiosios plaukioja, o kiti, kad upėtakiai. Geriausias būdas ginčui išspręsti būtų tas žuvis ant lėkštės turėti, bet kaip prie jų prieiti. Nieko kito nelieta, kaip tik jas ramybėje palikti ir keliauti toliau.

Po keleto posūkių vingiuotu keliu pasiekiamės Hirsau. Zinaida ir Jonas Glemžai gyvena tokioje uždaroje gatvelėje, kad norėdami juos aplankyti, turime pėsti kopti į kaln. Mūsų soferis prisibijo, kad jo dideliu automobiliui nebus pakankamai vietos apsisukti. Namuose randame tik

vieną šeimininką. Šeimininkė išvykusi į kelionę visuomeniniais reikalais ir ją pavaduoja draugiška kaimynė. Tuoj pastebime, kad esame laukiami svečiai, nes esame vaišinami saldumynais, vaisiais ir gaiva.

Turi būti smagu čia gyventi. Pro langus ir nuo balkono matyti gražiausi vaizdai — apačioje nusitiesęs Nagoldas, o už jo — tankus miškas. Užpakaly namo prieteraso šliejasi nedidelis darželis ir pievutė, už kurios miškas su takeliais pasi-vaikščioti.

Malonu patirti, kad J. Glemžai, nors pernai atšventė 85-tąjį gimtadienį, tebėra žvalus ir nepaliauja sielojęsis lietuvių reikalais: pirminkauja "Labdaros" draugijai, parėmusiai visą eilę Vasario 16 gimnazijos moksleivių ir studentų, rūpinasi įvairiais leidiniais ir t.t.

Aplankėme senutę bažnytelę (XI simtm.) ir ne jaunesnį vienuolyną bei medžioklės pilį. Bažnytelė atremontuota, ir čia vyksta pamaldos, o vienuolyno ir pilies telikę griuvėsiai po atviru dangumi. Viduryje pilies auga stora ir aukšta vinkšna, savo viršūnę iškylusi virš pilies sienų.

Vidurdienį kalnu keliais pasiekiamė Bad Herrenalb ir čia užtrunkame valanda. Per tą laiką mokiniai atsigavina maudykloje, o vyresnieji — kavinėje. Smalsesnėji apžiūri seną vienuolyną. Pasirodo, kad Švarevaldo spygliuočiai yra užkariavę ne tik kalnų uolas, bet ir griuvėsius: ant trijų metrų storumo vienuolyno sienos auga liekna aukšta pušis.

Vos pradėdame važiuoti, jaunimas po maudymosi pajunta alkį. Sustojame miške ir vėl kertame iš namų pasiimtus sumuštinus su dešra ir sūriu. Kai kurie lanko kioską su brankėmis, ledais ir švarevaldiškais suvenyrais.

Garsusis Baden - Baden — paskutinis mūsų kelionės tikslas. Nors tai labai svarus ir erdvas kurortinis miestas, bet, nusileidus nuo Švarevaldo kalnų, jaučiamas vėlyvos popietės tvankas. Daugumas apžiūri parką, pilną įvairiausių spalvomis žydinčių krūmokšnių, kurie čia išaugę beveik į medžius. I kurorto kiemą įeiti reikalingas bilietas — ten vyksta sekmadieninis styginio orkestro koncertas, bet jį klausyti mums stinga laiko. Neturime progos apžiūrėti ne garsiosios ruletės, kurią rusų rašytojas Dostojevskis yra aprašęs savo romanuose.

Nuo Baden-Badeno namo pasileidžiame autostrada. Kelionė patogiai ir greitai, bet nebeįspūdinga. Džiaugiamės, kad šį sekmadienį kelias laisvas ir niekur netenka gąsti. Niekas nejaucia nuovargio. Moksleiviai dar keletą valandų su mielu noru ekskursuotų.

Kai grįžtame namo, mus pasitinka iš valgyklos po vakarienės į kiemą besiveržią mokiniai. Laikrodis rodo keletą minučių iki 19 val. Vadinasi, kelionėje išbūta per 10 valandų, aplankant daug gražių ir įdomių vietovių.

Iškylautojas

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Kaip jautiesi, tėve?

— Nesilektai, Maiki. O kaip tu?

— Gerai ir aš.

— Nu, tai dabar gali pasakyti man ką nors apie Rusiją, ba praeitą savaitę ne viską išvirozėjai. Ale pirmiausia pasakyk, kaip reikėtų ją vadinti: Rusija ar Maskolija?

— Maskolijos vardas yra išvestas iš Maskvos, tėve, nes seniau Maskva buvo to krašto sostinė. Šiais laikais daugiau vartojamas Rusijos vardas, nes Maskolija arba maskolis reiškia lyg ir pažeminimą.

— Ale anąsyk sakei, kad Rusijos varda atnešė kažkokios variagai iš užmarių. Tai išeitų, kad dabartinė Rusija nėra Rusija.

— Ir sakiau, kad "variagai" rusai vadindavo skandinavus, kurie dažniais užpuolimais ir plėšimais labai slavus vargindavo. Todėl kai kas mano, jog "variagai" yra lietuviškos kilmės, nes jis reiškia vargą. Taip galvoja ir mūsų kalbininkas prof. Skardžius. Bet mudu į šį klausimą nesigilinsim, nes apie Rusiją yra daugiau medžiagos. Dėl Rusijos vardo visi rimti istorijos šaltiniai sutinka, kad Rusijos valstybė iškūrė Rurikas, kurį patys slavai pakvietė, kad padarytų jų krašte tvarką. Rusai vadina jį variagu. Iš tikrųjų tada atėjo trys variagu kunigaikščiai: Rurikas, Sineusas ir Truvoras. Bet dviejų pastarųjų vardai istorijoje išblėso, o kalbama tik apie Ruriką, kuris įsteigė Novgorode savo kunigaikštiją ir užvaldė kone visą slavų žemę, pavadindamas ją Rusijos vardu.

— O iš kur jis tokį vardą ištraukė, Maiki?

— Čia, tėve, yra kitas neaiškus klausimas. Istorijoje yra dvi nuomonės. Pagal vieną, tais laikais tokiu vardu (Rus) buvo vadinama

viena Skandinavijos dalis. Iš tos vietos buvo kilęs Rurikas, ir todėl Novgorode įkurta jo kunigaikštija buvo pavadinta Rus. Kita nuomonė teigia, kad Rus buvo ne Skandinavijoje, bet rytinėje Baltijos pusėje, taigi pačioje Rusijoje, tik Rurikas tą vardą čia išgarsino. Pirmą slava vadinosi tik savo kunigaikščių vardais: kičlėnai, maskvėnai ir taip toliau.

— Ar žinai, Maiki, aš mįlinu, kad antroji nuomonė yra teisingesnė, panašesnė į teisybę.

— Taip ir man atrodo.

— Nu, jeigu abudu sutinkam, Maiki, tai reiškia, kad mudviejų teisybė.

— Aš sutinku, tėve, kad iš tikrųjų taip buvo, todėl pirmutinį Rusijos laikotarpį galim baigti. Bet ar tėvas atsiminsi, kas tame laikotarpyje buvo ir ko nebuvo? Pagalvok, ar viską apie ką kalbėjom, būsi susidėjęs galvon?

— Nu, ką čia į galvą dėsi, kad, rodos, nieko nebuvo.

— Reiškia, nieko neatsimini, todėl kai kuriuos dalykus pakartosiu. Atsimink, kad pirma Rusijos valstybė nebuvo ir nebuvo tokio vardo. Ar atsiminsi?

— Jes, nebuvo Rusijos.

— Tai kas tenai buvo?

— Nežinau, Maiki.

— Buvo, tėve, buvo. Tenai gyveno daugybė kunigaikštijų, kurias buvo pavergę atėjūnai iš šiaurės ir kuriems tos slavų ir finų kunigaikštijos turėjo mokėti duokles.

— Jes, jes, kunigaikščiai turėjo mokėti atėjūnams duokles.

— Bet ar atsimeni, kaip ilgai jie tas duokles mokėjo?

— Neatsimenu, Maiki.

— Na, tai dabar įsidėk

Keleivio kalendorius baigiamas išparduoti kaina \$1.50

galvon, kad 850 metais tie finų ir slavų kunigaikščiai sukilo ir tuos atėjūnus išvijo. Ar atsiminsi?

— Jes, atsiminsiu, kad finai su slavais atėjūnus išvijo.

— Dabar pasakyk, kas atsitiko tuos atėjūnus išvijo?

— Nežinau, Maiki.

— Atėjūnus išvijo, tėve, finų ir slavų kunigaikščiai pradėjo peštis tarp savęs. Pešėsi trejus metus. Tada jie nutarė prašyti, kad išvyti atėjūnai sugrįžtų atgal. Nusiųstojį jų delegacija pasakė išvytiems atėjūnams: Mūsų žemė didelė ir derlinga, bet tvarkos joje nėra. Ateikit ir valdykit mus. Ar atsimeni, kas tada atsitiko?

— Negaliu atsiminti.

— Tada, tėve, atėjo trys šarvuoti kunigaikščiai iš to krašto, kuris buvo vadinamas Rus vardu. Aš kalbėjau apie tai praėjusį kartą. Ar tėvas atsimeni tų kvietimų svetintaučių vardus?

— Nausa.

— Kokios jie buvo tautybės ar tautybių, šiandien jau niekas nežino, tėve; istorija duoda tik jų vardus: Rurik, Sineusas ir Truvor. Kaip sakiau, jų tautybė neaiški. Kai kas laiko juos buvus švedais. Rusai vadina juos "variagais". Bet tyrinėtojas V. I. Tatiščiovas, kuris per 20 metų rinko žinias Rusijos istorijai, Ruriką vadina suomių arba finu. Sako: "Rurik, finų kunigaikštis, įkūrė Rusijos valstybę, kuri išgyveno nuo 860 metų iki totorių invazijos 1238 metais". Taigi, kas iš tikrųjų Rurikas buvo: švedas, finas ar rusas, kuris įkūrė Rusijos valstybę? Šituo klausimu yra prirašyta knygų įvairiomis kalbomis — lotynų, vokiečių ir pačių rusų — ir vis tiek klausimas neaiškus. Jam numirus, Rusija valdė jo palikuonys apie 200 metų, iki ją užplūdo totoriai. Su totoriais prasidėjo antras Rusijos istorijos laikotarpis apie kurį pakalbėsime kitą kartą.

— Nausa.

— Kokios jie buvo tautybės ar tautybių, šiandien jau niekas nežino, tėve; istorija duoda tik jų vardus: Rurik, Sineusas ir Truvor. Kaip sakiau, jų tautybė neaiški. Kai kas laiko juos buvus švedais. Rusai vadina juos "variagais". Bet tyrinėtojas V. I. Tatiščiovas, kuris per 20 metų rinko žinias Rusijos istorijai, Ruriką vadina suomių arba finu. Sako: "Rurik, finų kunigaikštis, įkūrė Rusijos valstybę, kuri išgyveno nuo 860 metų iki totorių invazijos 1238 metais". Taigi, kas iš tikrųjų Rurikas buvo: švedas, finas ar rusas, kuris įkūrė Rusijos valstybę? Šituo klausimu yra prirašyta knygų įvairiomis kalbomis — lotynų, vokiečių ir pačių rusų — ir vis tiek klausimas neaiškus. Jam numirus, Rusija valdė jo palikuonys apie 200 metų, iki ją užplūdo totoriai. Su totoriais prasidėjo antras Rusijos istorijos laikotarpis apie kurį pakalbėsime kitą kartą.

— Olrait, Maiki, aš mėginsiu atsiminti, kas buvo iki šiol.

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

J. Motejaitis, Waukegan, Ill., paaugojo \$18.00.

P. Ekelevich, Newark, N. J. — \$12.00.

J. ir V. Jankai, No. Miami, Fla. — \$10.00.

Po \$3.00: V. Guzauskas, Vanderhoof, B.C. A. Ker-shanske, Brockton, Mass.

PIGIAI IŠNUOMOJAMI KAMBARIAI

Cape Code "Old Silver Beach" moderniškų A. Daukantiens — Moriarty vasarinę DAINA pigiai išnuomojami gražiai ir patogiai įrengti kambariai su pusryčiais rugpiūčio mėnesį (liepos mėnesį jau užimti). Kreiptis: DAINA, 99 Fox Lane, W. Falmouth, Mass. 02574. Telefonas: (617) 548-8126.

V. Ausevičius, Chicago, Ill., A. Gilbert, Chicago, Ill., A. Masalsky, Bayonne, N.J., H. Kennedy, Philadelphia, Pa., S. Egounis, Rowley, Mass.

Po \$1.50: P. Beleckis, Brooklyn, N.Y., M. Matusевичius, Montreal, Que.

Po \$1.00: V. Barkauskas, Bradley Beach, N.J., P. Zemaitis, Austin, Manitoba, W. Zabarauskas, Elizabeth, N.J., A. Prūšienė, Easton, Pa.

U. Bagdonas, Flushing, N.Y. — 50 centų.

Visiems aukotojams nuosirdus ačiū.
Keleivio administracija

LABAI ĮDOMŲ ATSIMINIMAI

TRYŠ IR VIENA, Janinos Narūnės atsiminimai apie rašytojus Gabrielę Petkevičiūtę, Balį Sruogą, Jurgį Savickį ir Juozą Svaistą, 171 psl., kaina \$3.00.

ĮVYKIAI IR ŽMONĖS, gen. Stasio Rastikio atsiminimų III tomas, 616 psl., kaina \$15.00.

MES VALDYSIM PA-SAULĮ, parašė L. Dovydenas, I tomas 268 psl., II tomas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

WE WILL CONQUER THE WORLD by Liudas Dovydenas, 217 psl., kaina \$5.00.

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI, Vlado Poželos, 335 psl., kietai viršeliai, kaina — \$4.00.

VYSKUPO P. BŪCIO ATSIMINIMAI, I tomas 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

GANA TO JUNGŲ, Kipro Bielinio atsiminimai, 49 psl., kaina \$5.00.

Nuo krivulės iki raketos Lietuvos paštininkų atsiminimai, redagavo Antanas Gintneris, 538 psl., kaina — \$5.00.

ASTAT — STRAIPSNIAI ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDŽIŲ, Petronė Šis Liūdžiūvienė, 88 psl., kaina \$1

ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžiū, 246 pusl., kaina \$3.00

KĄ LAUMES LĖMĖ (apie Salomėją Nėrį). Petronė Šis Orintaitė, 234 psl., kaina \$3.00.

SIAUBINGOS DIENOS 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskis, 273 pusl., kaina \$3.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS

VILTIS POMIRTINIO GYVENIMO

Skyrius 1

Kas yra mirtis?

Tęsinys Nr. 2

Dabar pažūrėkime į kai kuriuos šventojo Rašto tekstus, kurie aiškiai parodo, kad mokslas sako teisybę, kai kalba apie dabartinį mirusiųjų stovį. Pamokslininko 9:5 mes skaityme: "Nes gyvieji žino, kad jie mirs; mirusieji gi nieko daugiau nežino". Panašiai kalbama Psalmėje 49:10-12 — "Jis matys, kaip išmūnys numirus, kvailiai ir paikiieji drauge pragais ir paliks kitiems savo turtus. Kapai bus jų namai amžiams, jų buveinės kartų kartoms, nors savo vardais jie buvo pavadinę žemes. Tačiau žmogus, kad ir kaip garbingas, neišleka; jis prilys, tu gyvuliams, kuriuos sunaikina."

1 Mozės 2:7 pasakyta, kad "Viespats padarė žmogų iš žemės dulkių ir įkvėpė į jo nosį gyvybės kvapą, ir žmogus pasidarė gyva siela". Vėliau, tai pradinei tobulai porai nusidėjus, Dievas pasakė: "Savo veido prakaitu tu valgysi duoną, iki nesugrįši į žemę, iš kurios esi paimtas, kadangi tu esi dulkė ir dulkėmis pavirsi". (1 Moz. 3:19). Psalmėje 146:4 Dovydas kalba aiškiai apie padėtį tu, kurie sugrįžta į dulkę. Mes paluodame ištrauką: "Jo dvasia įsėna, ir jis grįžta į savo žemę, ir ta pačia dieną žūna visos jo mintys". Jei suprantame, kas parašyta, tai jau nebelineka jokių abejonių, kad čia pasakyta, kad miręs žmogus yra visai be sąmonės, nes jo mintys yra žuvusios.

Pažūrėkime dar kartą į Psalmistą žodžius — "Jo dvasia įsėna, ir jis sugrįžta į savo žemę". Jei žmogus, kaip gyva ir jaučianti esybė, buvo sutvertas su dieniant medžiaginį kūną su gyvybės dvasia, rodos, būtų protinga manyti, kad tada, kai šie du elementai vėl atsiskiria, gyvybė turi paliauti, ir tikrai taip pasakytą šventraščio išraišką: "Ta pačia dieną žūna visos jo mintys."

Kai kas gali galvoti apie "gyvybės dvasią", manydamas, kad tai ji yra pramanytas kas nors, kuri pasilieka gyva kūnui numirus. Mes paliksime temą apie "sielą" paskesniai apsvačius, bet dabar išnagrinėsime ekstatą, kuris apibūdina mirties veikimą ir galutinai parodo, kas pasidaro su anais dviem elementais, kuriuos dieviškoji tvirtinai išmintis sujungė, kad padarytų žmoginę gyvą esybę. Tas ekstatas šitaip skaitosi: "dulkės sugrįš į žemę, iš kurios yra, ir lvasia eis atgal pas Dievą, kurs ją davė". Pam. 12:7.

Tikra šito teksto supratimą suteikia žodžiai "sugrįš" ir "eis atgal", kuriais kalbama apie kūną ir dvasią. Apie kūną pasakyta, kad sugrįš į žemę dėl to, kad kūno elementai pradiniai buvo paimti iš žemės. O jeigu dvasia turi vėl sugrįžti pas Dievą, tai reikia suprasti, kad ji buvo pas Dievą pirma, negu įėjo į žmogaus kūną. Jei būti pas Dievą reiškia būti danguje, tai reikėtų manyti, kad čia paminėtoji "dvasia" yra sąmoninga esybė, galinti džiaugtis dvasiniame danguje; o jei taip, tai reiškia, kad kiekvienas iš mūsų turėjome būti tame pat dvasiniame danguje pirm mūsų užgimimo, kitaip juk nebūtų galima sakyti, kad mes "sugrįžtame", kai mirštame.

Kas domitės Tiesa, mes prisijusim veltui spaudos. Kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Bible Students,
212 E. 3rd Street,
Spring Valley, Ill. 61362.

(Skeibimas)

PASKUTINIS POSĖDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00

Viktoras Biržiška, DEL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais — \$3.75.

ATSIMINIMAI IR MINUTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2

ATSIMINIMAI IR MINUTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

DIEVOJANT, Kipro Bielinio, 464 psl., kaina \$2.00

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio, 592 puslapiai, kaina \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepo-

no Kairio, 480 psl., kaina \$2.00

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULEJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Milžinų rungtynės, Mykolo Vaitkaus atsiminimų VIII tomas, 203 psl., kaina — minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50.

VLADAS POŽELA

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI

Ką tik išleisti 1905 metų revoliucionieriaus, nepriklausomos Lietuvos įžymaus advokato, Seimo nario, ministro Vlado Poželos labai įdomūs atsiminimai. Kiekvienas ras juose įdomių dalykų. Kaina \$4.00. Tuoj įsigykite tą knygą. Ją galima gauti Keleivio administracijoje.

KETURIOS KIPRO BIELINIO KNYGOS

TIK UŽ DEŠIMTĮ DOLERIŲ

Pasinaudokite paskutine gera proga įsigyti visas 4 knygas, kurias parašė Lietuvos knygnešio karaliaus Jurgio Bielinio sūnus Kipras Bielinis:

Dienojant, 464 psl.

Penktieji metai, 592 psl.

Gana to junga, 492 psl.

Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija, 309 psl.

Pirmosios trys knygos yra atsiminimai. Autorius jų turi labai daug, labai įdomių ir moka sklandžiai papasakoti. Jis, dar vaikas būdamas, su savo tėvu vežiojo draudžiamas lietuviškas knygas, uoliai dalyvavo 1905 m. revoliucijoje, sėdėjo už tai kalėjime, ragavo Sibiro katargos, vėliau kibo į nepriklausomos Lietuvos pamatų statybą, seimuose atkakliai gynė laisvę ir teisingumą ir t.t. Maža teturime tokių atsiminimų knygų, kurios tiek praturtintų skaitytojų mūsų tautos praeities pažinimą.

Ketvirtojoje knygoje K. Bielinis labai vaizdžiai pasakoja apie bolševikų sukurtą teroro sistemą, jų tarymo mokslą ir baisią praktiką, apie pabaltiečių darbo stovyklas ir kt.

Visas tas 4 knygas galite gauti Keleivy tik už \$10.00.

KELEIVIO
prenumerata-gera
dovana

MOTERŲ SKYRIUS

ALĖ RŪTA

Mažoji scena

(Tęsinys)

Tamsoj skęstančia pieva nuklampsojau į gatvę. Plakančia širdim, nerimu tvinksinčia galva įsikabarastavau į savo sunkvežimį. Delsdamas užvedžiau motorą. Darbas buvo baigtas, galėjau atsikvėpti. Nesinorėjo važiuoti namo: Ženė, tur būt, jau nugriuvusi, knarkia. Didieji vaikai bus kur išsidanginę. Netraukė ir į karčiamą, — alaus per dieną dirbdamas jau prisisiurbčiojau.

Tuščiu sunkvežimiu sukau aplink šiuos porą kvartalų kelis kartus. Sau pats kartojau, kad paklydau, kad nebežinau, kur čia tiesiai išvažiuoti. Velnias! Pats velnias mane klaidino, kad tik sugrįščiau prie tos bobikės durų. Širdį traukė pasiutęs smalsumas ir atsigalvinimo reikalas; protas sakė, negrįžk, juk turi vaikus: koks bus jiems pavaldys, jei tėvas susidės su svetima, kai mama ligonis...

Ant kampo, sukdamas sunkvežimį, staiga atsiminiau: juk yra vakaras parapijos salė! Programa, į kurią rūpinasi nepasivėlini! Balta galva įstaiso vis ką nors įdomaus. Ir vakariene už tą patį bilietą bus ten duodama; o esu alkanas, kaip šuva. Mano Ženė seniai pietų nei vakarienės nebeverda.

Juodos palmių šluotelės gulėjo tamsiai mėlyname danguje. Žvaigždžių beveik nesimatė. Aš spaudžiau gažą. Mašina švilpė, nustojo net ir barškėti. Apie nieką nepagalvojau, tik apie tą programą, apie pilną salę savų žmonių, apie scenoje susipačiusius, dainuojančius ir grojančius vaikus... Juk ir aš pats kadaise grojau harmonika, juk šokių metu, orkestrėliui valsus liejant, ir į Ženę įsispoksojau...

Parapijos aikštėje dar buvo laisvų vietų; įspaudžiau savo vežimą. Pro salės duris sunkėsi užesys. Staiga klanktelėjo pianinas, viskas nuščiuvo. Prisilenkęs, pasistiebęs įgūrinai į vidų. Prie durų užsimokėjau programos ir vakarienės sudėtinį mokestį. Dar kažkoks aukų lapas ant stalių paguldėtas, jauna ponija rodo į jį pirštu. Numėčiau dolerį, pasirašiau. Sugriaudė muzika, pripildė nedidelę salę. Suolų eilės — lyg medaus korys: pilnos akutės, tuščios, pilnos, tuščios... Aš atsėdėdavu vidury, patenkintas apsidairiau: štai, vieną akutę ir užpildžiau, rengėjams jau linksmiau...

Salės langus gulė tamsi naktis. O scenoje švietė ne tiek prožektorių šviesos, kiek jaunų veidai. Balta ponio muzikės galva kyšojo iš už pianino. Viskas tvarkoj. Aš atsikvėpia ir įsmeigia akis į šviečiantį scenoje jaunimui su gitaromis, būdom, būgnais, lūmždeliais ir akordeonais. Gerai rankai dirguojant, jų švilpimai ir triliavimai susimaišydavo į tokią senovės lietuvių muziką, kad užmiršdavai ir vakariene, nesigailėdavai išmetęs arti penkinės neskaudėję galvos nuo minčių apie tuščias viskės bonkas prie žmonos lovos, nei apie angliškai burbuliuojančius vaikus...

Apsidairiau po salę, šį retą žiūrovų korį. Gal pei apsirikiu, kuris ir mano vaikų bus čia atėjęs? Nemačiau vieno. Mamai nugriuvus, jie vis bėga į bolinimą, į kėlus, pasimatymus su arišėm mergiotėm, arba iki išnakčių žiūri televiziją, nors krūva indų neplautų virtuvėje, na mas apskretęs, dulkėmis baltuoja visi pakraščiai...

Pasikrapščiau galvą, iš krūtinės išsprūdo sunkus kaip būbno balsas, atodūsis. Kaip čia ir mano vaiku sutvarkius, į programas atsivedus? Pradžioje Ženė būv rūpestinga, tvarkydavo, apibardavo vaikus, gražiai aiškino... Ir vis baimindavosi, dejuodavo, kad vaikai nu tols, nutautės; besibaimindama vis paimdavo po gurkšnį... Aš iš meilės negalėdavau jai raminančio malonumo uždrausti, iš meilės nemokėdavau apibarti vaikų...

Taip, taip. Ir suklupo mano Ženė, ir, galima sakyti nebėra jau jos. Nei daktarai pagalbėti nebegali.

Tebėra vaikai.. Kad ir nuklydę, pakrikę, bet tebėra..

O kaip aš? Ar vis, juos mylėdamas ir kentėdamas dejuosiu, ar, tos gražios muzikos klausydamas, apie gražią praeitį vien svajosiu?

Švilpiniavo dūdelė jauno vyruko rankose, jo lūpų valdoma... Tūtavo, užė mūsų miškai, kur paguldė galvas Kazys, Lindas, Antanas... Mano draugai, kalbinę ir mane liktis partizanų, už Lietuvą kovoti. Bet aš turėjau Ženę.

Teisės patarimai!

Advokatė dr. M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendri, informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiškus reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

Dr. M. Sveikauskienė, Attorney at Law,
Boston Five Building
1895 Centre Street
W. Roxbury, Mass. 02132

Klausimas

Esu studentas. Vasaromis dirbu ten, kur gaunu darbą ir kur daugiau moka. Tokių būdų susitaupiau bent dalį reikalingų pinigų už mokslą užsimokėti.

Pernai vasarą gavau darbą spaustuvių. Darbas buvo gana gerai apmokamas ir nesunkus. Be to, įdomus.

Pradėjau darbą birželio mėnesio pradžioje, egzaminams pasibaigus. Liepos mėnesį turėjau biaučių akidenčių: įkišau ranką į mašiną iki pat alkūnės. Sužeidimas atrodė labai biaušus. Įmonė mane tuoj nuvežė į ligoninę. Daktarai apžiūrėjo, sutvarkė ir nusiuntė namo. Namie išbuvau apie tris savaites, ir įmonė man mokėjo "Workmen's Compensation". Jie taipogi apmokėjo visas ligoninės ir daktarų sąskaitas. Darban nebegrižau, nes, rankai kiek pasitaisius, buvo beveik laikas grįžti mokyklon. Įmonė man mokėjo maždaug už 6 savaites, nors ir po nedaug.

Ranka neblogoi sugijo, tik dirbant ką nors sunkesnio, alkūnę skauda. Kartais pastebėdavau, kad ranka man suputo virš alkūnės. Be to, pastebėjau, kad raumuo (muscle) virš alkūnės kažkaip kitaip atrodo, negu kairės rankos. Nuėjau pas chirurgą. Jis mane nuodugnai apžiūrėjo ir pasakė, kad, jo nuomone, operacija man nėra reikalinga. Sakoman, pasirink tokią profesiją ar sritį, kad tau neprištieji su ta ranka sunkiai, čiloti, tada viskas bus tvarkoj. Klausiau jį, ar tas sūtinimas praeis ir ar aš, reikalingai esant, galėčiau ateityje

urėjau sūnelį, antro laukėme... Nei aš ten likau, nei čia avo turta — šeima — tinkamai saugojau... Juk ir ta inksma bobikė vieną iš tų vakarų sakė:

— Ne, broleli, niekas tau nepadės! Pats turi vargų, naštas išnešti, pats atsibusk, praregėk, realiai dalykus priimk, o ne svajodamas apie praeitį, būk budrus...

Dabar iš scenos plaukė kažkuri mūsų liaudies daina, ir taip ši daina mane pagauna, taip supurto iš vidaus, kad epajuntu, kaip ašaros ima riedėti veidais. Pasilenkiu, atirėmęs į keli, ir sau kartojau pašnibždomis:

— Neisiu į jokių apartamentus, pas jokia bobikė... Išiu tuoj namo, mergikėm liepsiu indus sutvarkyti, baltius išplaut. O Ženė — gal dar pas daktarą reiks mėginti...

Dainą palydi skudučių muzika, ir taip per visą mane įėjasi, o mano ašaros sunkiasi pro akis uždengusius pirštus. Bet šiai dainai nutilus, publikai plojant valiuijant, aš atsistoju, susilenkęs prisipažindau ir atsitiesęs, atgalia ranka nubraukęs akis, tvirtu žingsniu išeinu iš salės.

(Pabaiga)

(Iš Alės Rūtos knygos "Po angelų sparnais", kurioje yra 25 novelės. Knygą galima gauti ir Keleivio administracijoje. Kaina minkštais viršeliais \$4.00, kietais — \$4.65).

dirbti fizinį darbą. Daktaras atsakė, kad tai esąs teoretinis klausimas, ir liepė nesi rūpinti.

Prašau man atsakyti į sekančius klausimus: ar man priklauso iš įmonės kompensacijos už jėgos sumažėjimą rankoje; antra — jei būtu man reikalinga operacija vėliu, ar ta įmonė turės už tai užmokėti; trečia — pavyzdžiui, jei aš kada turėčiau savo namus ir norėčiau kokius nors darbus pats juose atlikti, užuot samdęs kita, bet negalėčiau tai padaryti, — kas man apmokėtų už toki nuostolį? Juk dažnai pasitaiko, kad reikia ką nors sunkiau pakelti. Su ta ranka negaliu to atlikti. Kas už tai atsakingas?

Skaitytojas

Massachusetts.

Atsakymas

Vadinamieji Workmen's Compensation įstatymai žymiai skiriasi nuo kitų įstatymų, kuriais yra pagrįsti pateiktieji ieškiniai už "sužeidimus" (personal injuries). Jei nukentėjęs asmuo buvo sužeistas, prileiskime eismo nelaimėje arba, pav., pavirto lipdamas laiptais, lankant savo pažįstamus, — jo ieškinys už "sužeidimą" (claim for personal injuries) yra pagrįstas visai kitais teisės principais, negu darbe sužeisto darbininko ieškinys.

Workmen's Comp. įstatymų vienintelis tikslas yra kompensuoti už sužeistojo darbininko nustatą "sugebėjimą uždirbti" (loss of earning capacity). Tokiu būdu, jei, pav., darbininkas, kuris yra nustojęs vienos rankos

dėl sužeidimo darbe, bet kuris "sugeba" koki nors būdu uždirbti tiek pat arba daugiau, negu uždirbdavo prieš nustodamas savo rankos (pav., dėl to, kad pakaitė profesiją). — tada jam nepriklauso jokios kompensacijos, išskyrus palyginamą nedidelę vienkartinę sumą, kurią aš paminėsiu vėliau. Be to, Workmen's Comp. įstatymai turi numatę maksimumą mokėjimams.

Pav., jei sužeistasis darbininkas uždirbdavo 200 dolerių per savaitę ir jis nustojo "pajėgumo" dirbti dėl su darbu susijusios priežasties, jis tegali gauti \$70.00 per savaitę ir \$6.00 per savaitę žmonai ir mažamečiams vaikams (iki 18 metų amžiaus) išlaikyti, t. y. kiekvienam šeimos nariui (dependent) po \$6.00 per savaitę. Be to, jei sužeistasis darbininkas negalės dirbti dėl savo sužeidimo 5 arba 6 metus, — tada jis nieko nebegaus, nes bus "išvartojęs" visus įstatymų numatytus pinigus (maksimumas yra tarp 16 ir 18 tūkstančių dolerių iš viso). Tokiu būdu aišku, kad visai skirtingi principai taikomi Workmen's Comp. srityje, negu, pav., sužeidimo atvejais automobilių katastrofoje.

Tamstos atveju, jei Tamsta nesi "atleidęs" įmonės nuo atsakomybės, pasirašydamas tam tikrą susitarimą, — įmonė turės Tamstai apmokėti gydymosi išlaidas ateityje, jei Tamsta sugebės įrodyti, kad tos išlaidos buvo padarytos ryšium su sužeidimu darbe. Be to, jei ateityje galėtum įrodyti, kad uždirbi mažiau, negu uždirbai dirbdamas toje spaustuvių, ir kad tokia situacija susidarė dėl darbe sužeistos rankos, tada įmonė galėtų būti pripažįstama atsakinga už skirtumą (kuriam taikytųgi yra numatytas tam tikras maksimumas).

Jei Tamstos chirurgas pasakytų, kad, jo nuomone, Tamstos ranka nepagerės, kad jau ji yra tiek pagerėjusi, jog didesnio pagerėjimo nebegalima laukti (end result). — tada Tamsta gausi tam tikrą vienkartinę sumą, kuri, kaip aukščiau nurodyta, yra palyginamai mažą (specific compensation for disfigurement and loss of function). Tos sumos dydis priklauso nuo Tamstos ir draudimo kompanijos daktarų nuomonės ir Tamstos advokato nusimanymo šiuo reikalu. Šioje srityje taipogi yra įstatymų nustatyti "maksimumai".

MARTHA NEPASIDUODA

Savo nesuvaldomu liežuviu pagarsėjęs buvusio gen. prokuroro Mitchellio žmona Martha pareiškė, kad apie Watergate prezidentas Nixonas viską žinojo.

"Tegu būnu aš prakeikta, bet neleisiu, kad mano vyras atsakytų už kitų nusikaltimus", pasakė Martha.

Kaip žinoma, jos vyras buvo prez. Nixono perrinkimo komiteto pirmininkas. Yra liudijanti, kad Mitchell buvo vienas iš sumanytojų įrengti demokratų rinkimų būstinėje aparatus slapta pasikalbėjimams nuklausyti.

Pajuokos bijo net tas, kuris jau nieko nebijo pasauly. Gogolis

INA UŽGIRIENĖ — PROFESORĖ

Dr. Ina Užgiriene Clark universitete, Worcester, pakelta ordinarine profesore.

Rugpjūčio 25 d. Montrealy bus tarptautinis psichologų suvažiavimas, kuriame prof. dr. Ina Užgiriene vadovaus vienam skyriui.

Dr. I. Užgiriene yra Albionos ir Prano Čepėnų duktė.

Pr. Čepėnas buvo vienas Lietuvių Enciklopedijos redaktorių ir dabar redaguoja naujųjų laikų Lietuvos istoriją.

DOVANA JAUNIMUI

Parkas anapus gatvės,

premiuota apysaka jauniui, parašė Danutė Brazytė-Bindokienė, 156 psl., kaina — \$3.00.

ROMANAI

Sunkiausiu keliu, romanas, parašė Jurgis Gliuda, 251 psl., kieti viršeliai, kaina \$5.00.

Kiauros riešukios, romanas, parašė Antanas Musteikis, 259 psl., kaina \$4.50.

Brolio Mykolo gatvė, romanas, parašė Eduardas Cinzas, 303 psl., kieti viršeliai, kaina \$6.00.

Vytautas Alantas, AMŽL. NASLIETUVIS, I dalis, 412 psl., kaina minkštais viršeliais \$4.50, kietais — \$5.00.

To paties romano II dalis, 414 psl., kaina minkštais viršeliais \$6.00, kietais — \$6.50.

Vytautas Alantas, ŠVEN. TARAGIS, istorinis romanas, I dalis, 405 psl., kaina minkštais viršeliais \$5.00.

J. Kralikauskas, VAIŠ. VILKAS, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$4.50.

Pranas Naujokaitis, PAKSISEJAU ZALIA RŪTA, 232 psl., kaina \$4.00.

Birutė Pūkelevičiūtė, — RUŠEJO SESTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliudos romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kaina \$4.50.

Vėjas lekia lyguma, romanas, parašė Aloyzas Baronas, kaina \$4.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNŪS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNŪS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Anatolijus Kairys, ISTIKIMOJI ŽOLE, 254 psl. romanas, kaina \$5.00.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50, 259 psl., kaina \$4.50.

Jurgis Ghauda, BREKŠMĖS NASTA, 384 psl., kaina \$6.00.

Namas geroj gatvėj, romanas, parašė Jurgis Jankus, kaina \$4.00.

Birutė Kemžaitė, SUDIEV! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kaina \$4.50.

MINDAUGO NUŽUDYMAS, Juozo Kralikausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

Aloyzas Baronas: LIEPAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

D. Nendrė, AIDAS TARP JANGORAIZIŲ, romanas, 165 psl., kaina \$5.

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kaina \$5.00.

Alpis, romanas, autorius Kazys Karpius, 227 psl., kaina \$5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Brolio Mykolo gatvė, romanas, parašė Eduardas Cinzas, 303 psl., kieti viršeliai, kaina \$6.00.

Juozas Svaistas: ZIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

12 knygų už \$2

Atsitiktinio kareivio užrašai, J. Janušio atsiminimai, 127 psl., kaina \$2.00.

Stepono Strazdo eilėraščiai, 159 psl., kaina \$2.50.

Murklys, apysaka vaikam, parašė Antanas Giedrius, 130 psl., kaina \$1.80.

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Janušis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai.

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Eilės ir straipsniai, 95 psl., kaina 25 centai.

Zalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina \$11.40, bet visos kartu paroduodamos už \$2.

Vietinės žinios

LIETUVIŲ B-NES RINKIMAMS PRAEJUS

LB rinkimai jau įsitaisė. Ir iš Vyriausios rinkimų komisijos paskelbtų duomenų matome, kad Bostono apygardai VII LB taryboje atstovaus Juozas Kapočius ir Algis Makaitis ir IV PLB seime Juozas Kapočius ir Povilas Jančauskas. VII LB tarybos rinkimuose dalyvavo 10,440 lietuvių, o VI — 8,474, t. y. šiuose rinkimuose dalyvavo 22% daugiau lietuvių.

Rinkimuose daugiausia laimėjo Vidurio Vakarų (Chicago) apygarda, kuri išrinko 18 atstovų (turėjo 15). Pralaimėjo New Yorko apygarda, išrinkusi 3 atstovus (turėjo 5) ir Ohio apygarda, išrinkusi 8 atstovus (turėjo 9). Kitos apygardos išlaikė savo pozicijas, būtent: Bostono ir Vakarų (Los Angeles) — po 2 atstovus, Connecticut (Hartfordo), New Jersey ir Pietryčių (Philadelphia) — po 3 atstovus.

Iš viso VII taryboje bus 42 atstovai.

Bostono apygardos valdyba sveikina išrinktus į tarybą ir į seimą atstovus Juozą Kapočių, Algį Makaitį ir Povilą Jančauską ir linki jiems sėkmingai atstovauti mūsų apygardai LB taryboje ir seime.

Bostono apygardos valdyba nuoširdžiai dėkoja Bostono, Brocktono ir Worcesterio apylinkių rinkimų komisijoms už jų darbą ir rūpestį pravedant rinkimus, lietuvių radijo valandėlių vedėjams P. Višcinių ir S. Minkui ir Keleivio redaktoriui J. Sondai už rinkimų garsinimus.

Taip pat nuoširdžiai dėkoja V. Stelmokui už piniginę paramą, apmokant Laisvės Varpo rinkimų garsinimus.

LB Bostono Apygardos Valdyba

DU IŠGELBEJO, DU ŽUVO

Mažas povandeninis laivėlis, kuris tyrinėjo žuvies Atlanto vandenynę 10 mylių nuo Key West, įsipainiojo į 1972 m. nuskendusio karo laivo korpusą ir nebegalėjo iš 300 pėdų gilumos pasikelti į paviršių.

Buvo pasiūsti narai, jo gelbėti, bet jiems priplaukiant prie laivėlio trūkdė karo laivo griaučiai. Kai pagaliau įvairiomis priemonėmis laivėlis buvo išgelmės iškeltas, du jo įgulos nariai rasti gyvi, o du, pritrūkę de-

guonies buvo mirę. Vienas žuvusiųjų yra ir to laivėlio konstruktorius Linko sūnus.

POPIEŽIUS APLEISIĄS

VATIKANĄ

Kaip praneša Associated Press agentūra, popiežius Paulius VI noris išsikelti iš Vatikano į Romos vyskupo buvę Laterano rūmuose, iš kur jis sėkmingiau galėtų veikti visų krikščionių susivienijimo kryptimi.

Bet jis atmetė sugestiją atsisakyti popiežiaus sosto, kaip priešingą Kristaus valiai.

Šiuos pareiškimus popiežius padaręs privačioje audiencijoje, neseniai suteiktoje pontifikalinio (popiežiško) salaziečių Ateneum universiteto rektoriui kun. Antonio Maria Javierre.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugpjūčio 12 d. Romuvos Parke Brocktone Minkų radijo gegužinė.

Rugsėjo 2 d. So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos III aukšto salėje LK Mokslių akademijos jubiliejinio suvažiavimo banketas.

Rugsėjo 23 d. Maironio Parke Worcesterio Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos Lietuvių Diena.

Rugsėjo 30 d. 3:00 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos auditorijoje Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės rengiamas Tautos šventės minėjimas-koncertas.

Spalio 21 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėje lietuvių radijo valandės Laisvės Varpo rudens parengimas.

Lapkričio 11 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose Bostono ramovėnų rengiamas Lietuvos kariuomenės atkūrimo 56 metų sukakties paminėjimas

GAVOME RIBOTĄ SKAICIŲ "NIDOS" SIENINIO NUPLĖSIAMO SU PASI-SKAITYMAIS KALENDO. RIAUS. KAINA \$3.50.

GALIMA GAUTI

Keleivio administracijoje galima gauti Leono Sabaliūno "Social Democracy in Tsarist Lithuania, 1893-1904".

Kaina \$1.00.

Mrs. L O N G

spėjėja ir patarėja visais klausimais (Spiritual Reader and Adviser)

Priima nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro

221 W. Central Street, Rt. 135

W. Natick, Massachusetts, 01760

Telefonas: 655-4576

Nepraleiskite progos pasimatyti su šia talentinga patarėja!

Ką tik gavome

Parkas anapus gatvės, — premijuota apysaka jauniui, parašė Danutė Brazytė-Bindokienė, 156 psl., kaina — \$3.00.

Užkandis, pasakojimai, parašė Jurgis Jankus, 216 psl., kain a\$4.50.

Taikos rytas, novelių rinkinys (15 novelių), parašė Jurgis Gliuda, 229 psl., kaina \$4.00, kietais viršelais — \$4.65.

Po angelų sparnais, novelių rinkinys (25 novelės), parašė Alė Rūta, 191 psl., kaina \$4.00, kietais viršelais — \$4.65.

Mūsų praeities beieškant, parašė Česlovas Gedgaudas, 357 psl., didelio formato, rista, kaina \$15.00.

Abraomas ir sūnus, premijuotas romanas, parašė Aloyzas Baronas, 206 psl., kaina \$4.59.

Sunkiausių kelių, romanas, parašė Jurgis Gliuda, 251 psl., kiet. viršeliai, kaina \$5.00.

Poezijos knygos

Palikimas, poeto Fausto Kiršos iki šiol niekur nspausdinti eilėraščiai, jo užrašai įvairiais klausimais ir kt., 318 puslapių knyga, kurią spaudai paruošė Stasys Santvaras. Kaina \$6.00.

POEZIJOS PILNATIS, Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti geriausi visi jo išleisti knygų kūrinių. Puošnus leidinys, 592 psl., kaina \$10.00.

Pavieniai žodžiai, Jonas Mekas, 95 psl., kaina \$4.00.

BALADES, šitoj labai gražiai išleisto, gausiai iliustruotoj knygoj yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina \$6.00

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina kietais viršelais \$4.00.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose, sudarė Alfonsas Tirošius 176 psl., kaina \$5.00.

VYNUOGES IR KAKTUSAI Julijos Svabaitės eilėraščių rinkinys. 96 psl. kaina \$2.00.

EILERAŠČIŲ RINKINYS, METŲ VINGIAI, Al. Tyruolis, 176 psl. kaina \$3

SIELOS BALSAS, J. Smalstoriū, 221 psl. kaina 75 c. SERKŠNO SIDABRAS, M. Vaitkus, 86 psl., kaina \$1.50.

VAKARĖ BANGA, lyrika, Gražina Tulauskaitė, 127 psl., kaina \$2.00.

Gedimino sapnas ir Neringa, eiliuotos pasakos ir legendos, parašė Jonas Valaitis, kaina \$2.25.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas)

Ar skaitytos?

MYKOLO KRUPAVICIAUS ATSIMINIMAI, 364 psl., kaina \$10.00. Irista, kaina \$4.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antrą knygą, parašė Bronys Raila. The Forest of Anykščiai, Antano Baranausko lietuviškas tekstas su Nado Rastenio angliškų vertimu ir Juozo Tininio įvadu, 61 psl., kaina \$3.00.

Versmės ir verpetai, akmirkų - straipsnių rinkinys praeities ir artimų dienų aktualiais klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kaina \$5.00.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Končius, 211 psl. kaina kietais viršelais \$3.00, minkštais \$2.00.

Timeles Lithuania — parašė buvęs JAV atstovas Lietuvoj Owen J. C. Norem, 299 psl., kaina \$4.

EWAKENING LITHUANIA, 187 psl., kaina \$3.00. Knygą parašė Jokūbas J. Sukas. Ji tinka skaitantiems angliškai ir norintiems susipažinti su Lietuvos praeimi.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$3.50.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kiet. viršeliai, kaina.....\$3.50

Kvartelas, 4 dramos, autorius Kostas Ostrauskas, 170 psl., kaina \$5.00.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kaina \$4.00.

Gana to jungo, Kipro Bielino atsiminimų III-asis tomas, 492 psl., kaina \$5.00.

Vincas Krėvė savo laikuose, parašė Vincas Maciūnas, 49 psl., kaina \$1.00.

Chicago istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršelais \$10, minkštais — \$8.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitys-Karvelienė, 360 psl., kaina ..\$3.50

DANGUS DEPESESE, — 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Švaistas, 325 psl., kaina minkštais viršelais \$2.50, kietais \$3.75.

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Zukas, 476 psl., kaina \$5

Atsitiktinio kareivio užrašai, Jono Janušio atsiminimai, 127 psl., kaina \$2.00.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA. Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščiai, 50 didelio formato puslapių, kaina \$4.00.

Draugas don Camillo, įdomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Pirmoji solistės ilgo grojimo plokštelė jau išleista. Visos dainos įdainuotos lietuviškai.

Plokštelės kaina pas platintojus \$6.00.

Užsakant su persiuntimu \$6.75.

Les Enterprises
BELLE - ARTI Engr.
P.O.Box 122, LaSalle 650,
Que., Canada

Dailininko žmona, romanas, parašė Juozas Tininis, kaina \$5.00.

Meilė dvidešimtajame amžiuje, parašė Petras Mandekis, 273 psl., kaina \$5.00.

Vaišvilka, romanas, parašė Juozas Kralikauskas, 234 psl., kaina \$4.50.

Amerikos lietuvių politika, parašė dr. K. Sidlauskas, įvadas dr. P. Grigaičio, kaina \$1.50.

Lietuvos konstitucinės teisės klausimais, parašė Konstantinas Rackauskas, 178 psl., kaina \$2.

Smilgos, A. Giedriaus 15 apsakymų. 204 psl., kaina minkštais viršelais \$2.50, kietais — \$3.75.

Lietuvių pasakos, parašė Herman Sudermann, išvertė V. Volertas, 132 psl., kaina \$3.00.

Arkit ir skaitykit

Kipro Bielino

knyza

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos radijo stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

BOKIME VISUOMET JAUNI, RYZTINGI IR KIE-TAI TIKI, KAD MŪSŲ KOVA BUS LAIMĖTA.

STEPONAS KAIRYS

ALDRICH OIL COMPANY

130 Safford Street
Wollaston, Mass. 02170
Tel. 472-2086

Apšildymo įrengimai & APTARNAVIMAI

Aliejaus kuras
Aliejaus degikliai
Krosnys ir garo katilai
Vandens šildytuvai
Elektros tinklo įrengimas

Dorchester — So. Boston — So. Shore

Dažai ir Taisai

Namais iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senų adresu:
ERONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškus įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laisvų skylių, kuriame laukia abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų laikų laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno ruomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neteško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$100,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudes tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudės mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Rekordinės pajamos

So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos finansų sekretorius birželio 21 d. susirinkime pranešė, kad per gegužės mėnesį pajamų buvo net \$22,375, o pelno \$4,217. Tiek pajamų per vieną mėnesį dar niekada neturėta. Prie jų padidėjimo žymiai prisidėjo įvesti šokiai jaunimui. Tai dabartinio reikalų vedėjo Vinco Kazakačio nuopelnas. Rudenį tie šokiai vėl bus tęsiami.

Siame susirinkime buvo pagerbti trys mirę nariai ir priimti du nauji.

A. Gineitytė gavo bakalaurą

Aldona Gineitytė, bostoniečių Marijos ir Henriko Gineičių duktė, Illinois universitete gavo bakalaurą diplomą.

Ji yra gerai baigusi ir Bostono lituanistinę mokyklą.

Serga

Mass. General ligoninėje guli jau mirusio žymaus Sandaros veikėjo S. Jakubausko žmona Emilija ir kun. Kontauto tėvas Steponas.

Miesto ligoninėje guli Jonas Binkis, Beth Izrael — Sofija Jurevičienė, Brookline ligoninėje — po širdies smūgio So. Bostono Liet. Pil. d-jos pirmininko St. Drevinsko motina Grasilda.

Stasys Naudžiūnas dabar yra Fores Hills Nursing Home. Ten pat ir Akunevičienė.

Mirė Pr. Masilionienė

Mirė Pranciška Masilionienė. Birželio 15 d. palaidota Brocktono kapinėse.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

Pagaliau pašalino

Gub. Sargent pašalino kalėjimų viršininką Boone, kuris savo kalėjimų reformų planu sukėlė didžiulį visuomenės pasipiktinimą. Jo planas gal buvo ir geras, bet visiškai nepasisekė jį vykdyti. Ypač ryškiai pasirodė tos reformos neigiami vaisiai didžiuliame Walpole kalėjime, kuri kurį jau pradėjo valdyti ne administracija, bet patys kaliniai, vieni kitus žudydami.

Boonės pareigos laikinai pavestos jo padėjėjui Higgins, o Walpole kalėjimo viršininku paskirtas valstijos policijos pulk. Moriarty. Gubernatorius įsakė imtis griežtų priemonių kalėjime tvarkai grąžinti.

Kaliniai, sužinoję apie Boone pašalinimą, mėtė į sargybinius maistą ir grasi- no paimsią užstatų, kad vėl galėtų patys tvarkyti kalėjimą.

Dailidės gaus \$8.85 valandai

Bostono ir aplinkinių miestų dailidės pagal pasi- rašytą 1 metų sutartį gaus 50 centų priedo valandai. Dabar jų valandinis atlygi- mas bus \$8.85.

J. Pronskaus sveikinimai ir padėka

Žurnalistas Juozas Pronskus, Naujienų redakcijos narys, atsiuntė iš tolimo Kanados miesto Winnipeg Keleivio štabui sveikinimų ir kartu padėką už jam atsiu- stus sveikinimus, minint jo 80 metų amžiaus sukaktį birželio 3 d. Chicagoje.

Šiuo metu J. Pronskus atostogauja pas savo dukte- rį Winnipege.

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žo- dynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina \$6

Lietuvių-anglų kalbų žo- dynas, redagavo Karsavi-

naite ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kai- na -- \$5.00.

JOHN SKABEIKIS

Atlieku visokius namų vidaus dažymo darbus. Šaukite telefoną 282-7392 nuo 9 valandos ryto iki 5 valandos po pietų.

"GARSO BANGŲ" PROGRAMA

Ši radijo programa trans- liuojama penktadieniais iš stoties WBUR 90.9 FM banga nuo 8:00 iki 8:30 val. vakaro.

Birželio 29 d. — Didieji lietuvių operos dainininkai praelyti ir dabarty.

SOUTH BOSTON LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBE

penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais veikia

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

NUO 3 VAL. POPIET IKI 10 VAL. VAKARO

- SKANI LIETUVIŠKA PICA
- VOKISKAS ALUS
- JAUKIAI ĮDEKORUOTOS NAUJOS PATALPOS
- LIETUVIŠKAS MALONUS PATARNAVIMAS
- TRIJŲ GENERACIJŲ LIETUVIŠKA MUZIKA

Šeštadieniais ir sekmadieniais

NUO 12:00 VAL. IKI 3:00 VAL.

LIETUVIŠKI PIETUS

(Balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kt.)

Atsilankykite ir būsite maloniai nustebinti!

S.B.L.P. DRAUGIJOS VADOVYBĖ

Gana
nereikalingai eikvoti kurui alyvą
1973
Alyva kūrenamos
šilto oro krosnys
Rytdienos įrengimas

Namams šildyti geriausias pasirinkimas

Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pūtėją, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbą su jungti rūsi su vamzdžiais.
10 metų garantija.

\$495.

Paskutinė modernus alyva šildymo naujiena
FORTUNA FUEL CO.
Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass.
Alyvos burneri aptarnavimas ištais. 24 val. per dieną
Skambinti — Boston: 436-1204 So. Shore: 773-4949

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

144 Milbury St.

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnčia siuntinius tiesiog iš Worces- terio į Lietuvą ir kitas Rusi- jos valdomas sritis. Čia kal- bama lietuviškai, patarnau- jama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai aicina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairia- sių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Senas parvirsta ir negir- tas.

Flood Square Hardware Co.

Benjamin N. J. ALEKNA
625 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin N. J. Alekna
Popierius, Siūnimas
Stiklas, Langelis
Vidiniai reikmenys, namams
Reikmenys plumbieriams
Vidiniai geležies daiktai

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS
OPTOMETRISTAS

Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

Už nosies ne tik jaučius vedžioja.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street

M. Milton, Mass.

Atlieku visus patalymų, remon- to ir projektavimo darbus iš lau- ko ir viduje, gyvenamųjų namų ir bi- znis pastatų, pagal Jūsų reika- lavimą. Šaukite viaduo iki 9 va- landų vakaro.

Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be šakos, o E. KARDELIENĖS DAINŲ žmogaus — be ydos.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 Country Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

Laisvės Varpas

Lietuvių Radio Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC

Vedėjas PETRAS VIŠCINIS

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siun- čiam įvairius siuntinius į Lietu- vą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, ap- avo, maisto ir pramonės gami- nių. Turime vietoje įvairių vie- tinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai že- momis kainomis. Be to, siunčia- me maistą, pinigus ir galite už- sakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti už- sakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikvies- ti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas grei- tai ir sąžiningai. Atsilankę įsi- tinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

AND

TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siūnčia betarpiškai

IS BOSTONO ! LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus

kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Prekės parduodamos nuže- mintomis kainomis.

Galima užsisakyti rublių

certifikatus, automobilius,

šaldytuvus ir pan.

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal

susitarimą telefonu.

389 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų re- ceptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sek.

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

ATIDARYTAS NAUJAS SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard, Dorchester, Mass. 02122

Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. ŠEŠTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

DABAR

už nemažesnius kaip \$1,000 dveju metų įspėjimo indėlius moka 6% (iš tikrųjų tos rūšies indėliai duoda 6.27% pelno)

už visus kitus indėlius moka

5 1/4%

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 109-tuosius metus.

Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš \$274,000,000

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis ipilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO

ISTAIGA

Norintiems keliauti į Europą, Pietų Ameriką, Australiją ar į bet kurį kitą pasaulio kontinentą, praleisti atosto- gas Floridoje, saulėtose salose kaip Havajuose, Karibuo- se, Bermudoje, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos pasikviesti į svečius — geriau- siai ir greičiausiai patarnaus TRANS - ATLANTIC TRAVEL SERVICE. Čia visų lėktuvų bilietai (International and Domestic Air Tickets) išrašomi be laukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant pre- kes tiems siuntinams (skaytes, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Rublių sertifikatus, automobilius, motociklus šaldytu- vus ir kitus rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Trans-Atlantic Trading Co

(PODAROGIFTS INC. SKYRIUS BOSTONE)

Darbo valandos: — — — — — 9-5

Ketvirtadieniais 9-6

Šeštadieniais uždaryta

393 West Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis